TIETÄJÄ

TEOSOFINEN AIKAKAUSKIRJA

4:s v. Helsingissä, Toukokuun 15 p:nä 1908 N:o 5 & 6.

USKO JA TEOT.

Kaikkina aikoina on kristillisessä kirkossa ollut erimielisyyttä ja riitaa siitä, kuinka ihminen tulee autuaaksi, ainoastaanko uskolla, niinkuin protestanttinen kirkko sanoo, vaiko sekä uskolla että töillä, niinkuin katolinen kirkko yleensä opettaa. Vieläpä täällä luterilaisessa kirkossakin, jossa kuitenkin kaikki pitävät yksinomaan uskoa autuuden ehtona, on sellaisia lahkoja ja suuntia, jotka niin lujasti pitävät kiinni „ainoastaan uskosta“, että he muissa ympärillään olevissa vaanivat vääräoppisuutta ja luulevat huomaavansa jotakin omaan ansioonsa nojautumista. Tiedämme, kuinka katkeraa väittelyä Suomessakin on käyty savolaisen pietismin ja evankelisen suunnan välillä.

Mutta epäilijä ja se, joka on ymmärtävinään näitä asioita valistuneesti, nauraa koko tälle riidalle, joka hänen mielestään on aivan järjetöntä. Ja se joka on ajatellut ja totuutta etsinyt ja esim. tutustunut teosofiaan, hän on vakuutettu siitä, ettei ihmisen tehtävä lainkaan ole pyrkiä tällaiseen iankaikkiseen autuuteen, joka kuoleman jälkeen muka annetaan määrätyillä ehdoilla. Tämä harras huolenpito oman sielun pelastuksesta on lähtenyt suorastaan siitä samasta vanhasta Aatamista, joka kaikki tahtoo itselleen, ihmisten itsekkyydestä. Me jotka olemme tulleet teosofian todenperäisyydestä vakuutetuiksi, ymmärrämme, ettei ihmistä ole odottamassa mikään tällainen autuus, joka hänelle yhtäkkiä annettaisiin ikuisiksi ajoiksi, vaan hänen kohtalonsa on hänen omassa kädessään ja se on ikuisesti jatkuva kehitys, yhä uudistuva mahdollisuus. Hän syntyy monta kertaa maan päälle ja siten hänelle aina tarjoutuu tilaisuus nousta korkeampaan minäänsä, sillä

ainoastaan korkeammassa minässään hän voi tulla itsetietoisesti kuolemattomaksi.

Se ihminen, joka on herännyt henkiseen elämään, ei tavottele mitään personallista autuutta, mitään iankaikkista lepoa ja nautintoa taivaan saleissa laulun ja harpun sävelten kaikuessa. Se on itsekkyyden luoma olematon unelma, ja turhaa on kiistellä uskon ja töiden arvosta, jollei tämän enempi ymmärretä siitä iankaikkisesta elämästä, josta puhutaan ja jota pidetään silmämääränä.

Mutta minkälaiseen autuuteen ja iankaikkiseen elämään pyrkii henkisesti herännyt ihminen, sellainen, joka on tutkinut totuutta ja teosofisesti oppinut elämää ymmärtämään, kutsukoon hän sitten itseään kristityksi tai buddhalaiseksi tai vapaa-ajattelijaksi — nimi ei kuulu asiaan, sillä tässä on kysymys todellisuuksista? Hän tahtoo ennen kaikkea päästä tietoon siitä, kuka hän on ja mikä on hänen tehtävänsä. Hän tahtoo oppia tuntemaan sen jumalallisen olennon, joka on hänen oma todellinen itsensä, ja päästä sen yhteyteen. Hän tahtoo oppia käyttämään kaikkia niitä voimia ja kykyjä, jotka hän jumalallisena olentona omistaa, käyttämään niitä totuuden, elämän, Jumalan palvelukseen. Hän näkee edessään ihanteen, täydellisen ihmisen, jolla on jumalallinen viisaus, pyhyys, puhtaus, voima. Hänen päämääränsä on kerran tulla tällaiseksi ihmiseksi, jollaisia välistä on maailmassa esiintynyt, ja joita on kutsuttu Kristukseksi, Buddhaksi tai Mestariksi. Hän ei usko ainoastaan, että tällaisia Mestareita on ollut olemassa, mutta ennen kaikkea hän sisäisesti uskoo mystilliseen Mestariin, siihen ihanteesen, joka on ollut toteutettuna muutamissa korkeissa ihmisissä, mutta joka kerran on hänessäkin toteutuva.

Ja tämä ihmisyyden ihanne ei ole suinkaan passiivisen autuuden ja toimettomuuden ihanne, vaan Kristus-ihminen on sellainen, joka osaa elää. Ja hänen elämänsä on ainaista työtä, suurenmoista jumalallista työtä. Silmiimme kuvastuu valkoinen puhdas henkinen olento, joka käy läpi elämän aina hyvää tehden, aina levittäen ympärilleen siunausta, rauhaa, sopusointua ja viisautta, auttaen muita ihmisiä lakkaamatta, mistään väsymättä tai suuttumatta. Tällainen ihminen ei siis ole tullut elämän loppuun, vaan hänelle on elämä juuri alkanut, todellinen iankaikkinen elämä, joka on loppumatonta uhrausta ja Jumalan palvelusta, olkoon hän sitten näkyväisessä fyysillisessä maailmassa tai näkymättömässä.

Kun silmämme ovat auenneet näkemään tämän suuren ihanteen ja olemme alkaneet itse pyrkiä henkiseen elämään,

silloin selviävät aivan uudessa valossa monet asiat, jotka ennen pintapuolisesti käsitettyinä olivat hämäriä ja näyttivät naurettavilta. Monessa kysymyksessä, joka ennen oli merkitystä vailla, silloin huomaamme syvemmän sisällyksen, joka on meille tärkeä tietää. Niinpä tässäkin kysymyksessä uskon ja tekojen merkityksestä. Me joudumme jokainen pyrkiessämme henkisesti eteenpäin monasti tekemään itsellemme kysymyksen: „Mikä on tärkeämpi, usko vai teot henkisessä elämässä?“ Ja vastaus on silloin kahdenlainen; on ikäänkuin kaksi vastausta, mutta ne eivät ole jyrkästi erotettuja toisistaan, niin että ainoastaan toinen olisi oikea, vaan itse asiassa ne ovat ytimeltään yhtä ja kulkevat kerran yhteen. Mutta kukin ihminen pyrkiessään eteenpäin kallistuu enemmän toiseen vastaukseen kuin toiseen, riippuen hänen luonteenlaadustaan. Ja samalla voi jokainen huomata, kuinka hän omassa elämässään toisin ajoin on taipuvainen antamaan uskolle enemmän merkitystä autuuden asiassa, ja taas toisin ajoin hänen mielestään ainoastaan teoilla on merkitystä.

Mutta mitä nämät käsitteet silloin merkitsevät? Me huomaamme, ettei usko silloin tarkota ulkonaista uskomista toiseen tai toiseen maailmankatsomukseen. Mutta millainen on se usko, joka voi tehdä ihmisen autuaaksi eli viedä hänet Jumalan yhteyteen? Se on sitä, että ihminen huomaa omien tekojensa riittämättämyyden: „Mitä minua hyödyttää, jos teen kuinka paljon kauniita ja hyviä tekoja tahansa, jollen itse sisässäni ole puhdas ja hyvä? En minä ulkonaisella hyvällä käytöksellä pääse pahasta, enkä tule ihannetta lähemmäksi sillä, että juoksen ja puuhaan ja koetan saada paljon hyvää aikaan tässä maailmassa“.

Tämän huomaa ihminen aivan selvästi, jos hänelle pyrkimys jumalalliseen ihanteesen on vakavaa todellisuutta, jos hän todella tahtoisi päästä totuuden yhteyteen ja tuntea, että Jumala on hänen luonaan. Silloin hän huomaa, että kysymys onkin siitä, kuinka hän itse voisi olla henkinen ja puhdas ja jalo ja itsessään toteuttaisi ihanteen. Hän tuntee sen saman ikuisen tunteen, jota juuri kristitytkin uskovaiset ovat tunteneet: „Samaahan se, mitä ulkonaisesti teen ja saan aikaan, kunhan sisässäni voisin olla temppeli, kunhan minussa voisi asua täydellinen elämä. Samaa se, millaiselta ulkonaisesti näytän ja toiminko jotain suurta maailmassa; kaikkihan olemme Jumalan edessä yhtäläisiä, heikkoja, hapuilevia ihmissieluja, jotka janoomme totuutta emmekä saa rauhaa muualla kuin Jumalan helmassa“.

Mutta kuinka tähän autuaasen Jumalan elämään on

päästävä? Näin kysyy ihminen kääntyessään pois tekojen maailmasta ja hän käsittää silloin, että hänen täytyy sisällisesti taistella. Hänen tehtävänsä on ikäänkuin siirtyä ulkomaailmasta sisäiseen. Hän täyttää kyllä kaikki velvollisuutensa maailmassa ja koettaa viimeiseen ropoon asti suorittaa kaiken, mikä on hänen karmaansa, jottei hän jättäisi jälkeensä mitään laiminlyötyä. Mutta sen ohella alkaa hänelle aivan uusi työ: hänen täytyy sisäisesti voittaa kaikki paha ja vapautua kaikista heikkouksistaan ja vioistaan ja rakentaa omaan sieluunsa Jumalan Hengen temppeli. Hän alottaa ankaran taistelun omaa itseänsä vastaan Jumalalliseen Itseensä luottaen ja näkee silloin pian, ettei se taistelu menesty, jos se tapahtuu epäsäännöllisesti ja katkonaisesti, vaan että jos hän todella tahtoo jotakin saavuttaa, täytyy hänen lakkaamatta valvoa ja pitää silmällä itseään ja aina tehdä työtä koskaan heittämättä kesken.

Mehän tiedämme, mikä vanha menettely meille on opetettu tämän itsekehityksen auttamiseksi. Se on meditatsioni eli mietiskely. Me koetamme ensin päästä ajatustemme ja mielikuvituksemme herraksi ja siitä voittaa voimaa tunteittemme ja käytöksemme puhdistamiseen. Emme siis alota siitä, että vaatisimme itseltämme heti ulkonaista pyhyyttä ja täydellisyyttä vaan ensin ajattelemme sisästämme pois kaiken pahan ja täytämme sielumme ainoastaan hyvillä ajatuksilla. Jos tahdomme jostakin himosta päästä, emme silloin ajattele tätä himoa ja sen voittamista väkivallalla vaan ajattelemme sen vastakohtaa, sitä hyvettä, jota tahdomme saavuttaa, ajattelemme sitä säännöllisesti ja vakavasti. Sitten vasta koetamme olla varuillamme, ettemme lankea siihen pahaan. Ainoastaan pitkällisellä säännöllisellä työllä voi ihminen vapautua itsekkyydestä ja nousta oman alemman itsensä herraksi.

Tällä tiellä pyrkijä huomaa, ettei usko suinkaan ole lepäämistä ja toimettomuutta, vaan usko on itse asiassa tekoa ja toimintaa, mutta toisella tasolla. Se on sielun alituista sisällistä toimintaa, puhdistusta ja kasvatusta. Ja jos katselemme kristikuntaa, näemme, että he juuri tässä suhteessa ovat eksyneet tieltä ja jättäneet oman kehityksensä puoliväliin. He ovat huomanneet ulkonaiset teot turhiksi, mutta eivät ole samalla ryhtyneet tähän perinpohjaiseen sisälliseen puhdistustyöhön ja sentähden on heidän „uskonsa“ joutunut vapaa-ajattelijoiden naurun alaiseksi. Mutta ne jotka eivät ole tähän erehdykseen langenneet, ovat voineet rakentaa Jumalan temppelin sisässään. Ja mitä silloin on seurannut?

Kun ihminen johonkin määrin on puhdistanut sydämensä Jumalalle asunnoksi, niin hän saavuttaa merkillisen rauhan ja autuuden. Hän tulee tuntemaan sen voiman, sen hengen, mikä on Jumalassa, ja siitä lähtein hänen elämänsä ja työnsä ei ole epätoivoista taistelua, vaan iloista voittamista. Ihminen silloin voittaa yhä enemmän, ja vaikka hän itsessään näkisikin paljon puutteellisuutta, ei se enää häntä pelota eikä vaivaa vaan hän kulkee varmasti eteenpäin ja taisteleminen on hänelle paljasta iloa.

Tämä on se toinen tapa, jolla ihminen koettaa ihanteen saavuttaa, tämä on uskon tie. Mutta on myös olemassa toinen tapa. On ihmisiä joiden luonne ja temperamentti on sellainen, että he aina kääntävät silmänsä ulkomaailmaan ja aina tahtovat toimia ja puuhata. Kun he heräävät, heitä ei miellytä uskon tie. He näkevät ihanteen toisesta päästä. Ajatelkaamme! Ihanne oli se, että osaisimme elää täydellisesti ja aina menetellä oikein ja viisaasti. Ja kun meillä on toimintahaluinen luonne, sanomme itsellemme: „teot ovat ainoat, jotka voivat viedä meitä ihanteen puoleen. Kuinka voisimme näet oppia jumalallisesti elämään ja toimimaan, jollemme nyt jo harjaannu tekoihin?“ On elämässä sellaisia hetkiä, jolloin paremmin ymmärrämme tätä vastauksen puolta. Molemmat vastaukset ovatkin itsessään yhtä, mutta katsokaamme nyt tätä toista puolta.

Mitä on tämä, että tekojen avulla koetamme ihanteen saavuttaa? Me huomaamme piankin, että pelkkä velvollisuuden täyttäminen ei vie meitä erityisesti eteenpäin eikä ihmiskuntaa, se ei meissä erityisemmin kehitä sitä jumalallista rakkautta, johon pyrimme. Meidän pitäisi tehdä jotakin enempää, jotakin suurempaa hyvää ihmiskunnalle. Emme silloin tavottele sitä, että itse olisimme erinomaisen hyviä, puhtaita ja täydellisiä, emme tahdo edes kuvitellakaan, että vielä olisimme mitään, vaan tahdomme ennen kaikkea tehdä jotain hyvää muille ihmisille. Jos esim. rikas ihminen herää tämän ihmisihanteen näkemiseen, tuntee hän sisässään, että hänen pitäisi jotakin tehdä rahoillaan veljiensä hyväksi. Silloin ei pidä hänelle sanoa: „Se on aivan turhaa, sillä ihminen ei saa luottaa ulkonaisiin tekoihin“. Näin ei pidä „uskovaisena“ ajatella, sentähden että tämä hänen auttamishalunsa lähtee samasta sielutieteellisestä tosiasiasta kuin „uskokin“.

Vanha totuus on, että ihmiseltä, joka uskoo tulleensa jollakin tavalla lähemmäksi totuuden tietoa, kysytään: „Mitä sinä teet ihmiskunnan edestä?“ Näin meiltä teosofeiltakin

kysytään: „Mitä te teette, mitenkä osotatte, että teidän maailmankatsomuksenne on lähempänä totuutta?“ Ja mekin teemme samoin arvostellessamme kristityitä. „Hedelmistään puu tunnetaan“. Mitä siitä vaikka joku olisi enkeli sisässään, jos hän silti ei ole muille ihmisille suuremmaksi avuksi! Tämä on luonnollinen ajatus.

Kun nyt siis ihminen tahtoo tekojen tietä tulla lähemmäksi Jumalaa, ei häntä tyydytä pelkkien jokapäiväisten velvollisuuksien täyttäminen. Niitä ei voi laiminlyödä. Hän tuntee vaistomaisesti, että hänen täytyy suorittaa se, minkä hän on ottanut päällensä ja mistä hän on vastuunalainen. Mutta sen lisäksi herää hänelle korkeampi velvollisuuden tunne. Aina on ollut sellaisia pyrkimyksiä ja liikkeitä, joita tällainen pyrkivä ihminen on tuntenut velvollisuudekseen kannattaa ja auttaa eteenpäin omia personallisia etujaan unohtaen. Jos hän esim. on ollut suuri juoppo, mutta sitten oppinut raittiiksi, tahtoo hän auttaa muitakin ihmisiä raittiiksi. Taikka jos hän on kokenut yhteiskunnallista sortoa ja vääryyttä, tuntee hän täytyvänsä jollakin tavoin taistella kärsivien ja sorrettujen veljiensä puolesta. Tällaisia esimerkkejä voisimme löytää useita.

Kun ihminen nyt täten uhrautuu tehdäkseen jotakin näkyväistä ja tuntuvaa hyvää kanssaihmisilleen, niin hän samalla itse saa siitä hengelleen voittoa. Hän kehittää siten itsessään epäitsekkään työn kykyä. Tämä on aivan oikein tehty ja se on myöskin jumalallista ihanteen tavottelemista. Ihminen ei silloin etukädessä ajattele ja pyri itse olemaan jotakin vaan tahtoo jotakin *tehdä*. Mutta samalla hän huomaa, että mikäli hän jotakin hyvää tekee, sikäli hän itsekin kehittyy ja kasvaa. Ja hän voittaa ainoastaan siinä määrässä todellisia tuloksia, kuin hän itse on toimintansa arvoinen sisäisesti. Sentähden nämä molemmat tiet lopulta käyvät yhteen ja me voimme teosofeina tähän kysymykseen: „Tuleeko ihminen Jumalan yhteyteen uskolla vai teoilla?“ vastata: „Tie on yksi, päämäärä on sama, niin että on aivan samaa, miten ihminen kulkee, kunhan hän vain kaikilla voimillaan kulkee ihannetta kohti“.

Jos katselemme teosofista liikettä ja mitenkä se koettaa ihannetta lähestyä, huomaamme, että siinä liikkeessä on paljon työtä. Tämä liikkeemme on avarampi kuin raittiusliike ja muut yhteiskunnalliset pyrkimykset. Ja jos olemme tilaisuudessa tekemään työtä teosofian eteen, on se todella kasvattavaa. Mutta kaikella työllä, olkoon se sisällistä laatua tai enemmän ulkonaista, on arvoa ainoastaan sikäli kuin se

tapahtuu ikuisuutta varten, kun emme pyydä mitään itsellemme vaan ainoastaan totuutta ja valoa, rakkautta ja veljeyttä koko ihmiskunnalle; kun emme sitä tavottele, että itse tietäisimme totuuden ja että itse osaisimme rakastaa, vaan että totuuden valo loistaisi ihmiskunnassa ja että rakkauden lämpö tunkisi läpi koko maailman ja nostaisi ihmisten sielut ylöspäin siihen elämään, jossa kaikki ovat yhtä.

Kun näin epäitsekkäästi taistelemme ihanteen puolesta, silloin varmasti itsekin kuljemme eteenpäin, eli vielä lohdullisempaa on ajatella: ihmiskunta kulkee eteenpäin. Sillä me olemme pieniä osia ihmiskunnasta, mutta koko ihmiskunnassa ei ole muuta kuin yksi ainoa henki ja se ilmenee monessa tuhannessa ihmisyksilössä, ja kun sen hengen puolesta tehdään työtä, silloin ei henki kysy sitä tai tätä yksilöä, vaan voitto on aina koko ihmiskunnan, ja me aavistamme ikäänkuin näyssä sen todellisuuden, että jokainen ihminen kerran on tuleva ihmiskunnan vapahtajaksi.

Pekka Ervast.

DHAMMAPADA.

BUDDHANOPIN TIE.

VII.

Kunnioitettava (Arhat).

90. Ei ole mitään kärsimystä hänellä, joka on retkensä lopettanut ja jättänyt surun, joka on itsensä joka puolelta vapauttanut ja heittänyt kaikki kahleet.

91. He työskentelevät ajatukset hyvin keskitettyinä, he eivät viivy asunnossaan; niinkuin järvestään lähtevät joutsenet jättävät he kotinsa ja talonsa.

92. Joilla ei ole rikkauksia, jotka elävät luvallisella ruualla, jotka ovat käsittäneet tyhjän ja ehdottoman vapauden (Nirvaanan) — niiden tie on vaikea huomata kuin ilman lintujen.

93. Jonka mieliteot ovat vaiennetut, joka ei ole nautintoon kiintynyt, joka on käsittänyt tyhjän ja ehdottoman vapauden (Nirvaanan), hänen tiensä on vaikea huomata kuin ilman lintujen.

94. Jumalatkin kadehtivat sitä, jonka aistimet ovat alistetut, niinkuin ajomiehen hyvin taltuttamat hevoset, joka on ylpeydestä vapaa ja puhdas haluista.

95. Sellainen ihminen, joka tekee velvollisuutensa, on suvaitsevainen kuin maankamara tai kynnys; hän on kuin puhdas järvi; häntä ei vartoo uudet syntymät.

96. Hänen ajatuksensa on tyyni, tyyni on hänen sanansa ja tekonsa, kun hän on saavuttanut vapauden totisen tiedon kautta ja näin tullut rauhalliseksi mieheksi.

97. Se joka on herkkäuskoisuudesta vapaa, mutta tuntee luomattoman, joka on katkaissut kaikki siteet, poistanut kaikki kiusaukset, kieltänyt kaikki himot — hän on ihmisistä suurin.

98. Mökissä tai metsässä, merellä tai kuivalla maalla, missä suinkin kunnioitettavia (Arhateja) asuu, on se paikka siunattu.

99. Metsätkin ovat silloin ihanat; missä maailma ei löydä iloa, siellä himottomat löytävät, sillä he eivät etsi nautintoja.

VIII.

Tuhannet.

100. Vaikka puhe sisältäisi tuhansia (sanoja), mutta merkityksettömiä sanoja, on yksi ajatuspitoinen sana parempi, jonka kuullessaan ihminen tulee levolliseksi.

101. Vaikka runo sisältäisi tuhansia mutta merkityksettömiä sanoja, on yksi runon sana parempi, jonka kuullessaan ihminen tulee levolliseksi.

102. Vaikka ihminen lukisi sata gaathaa (runoa) mielettömiä sanoja, on yksi buddhanopin sana parempi, jonka kuullessaan hän tulee levolliseksi.

103. Jos toinen taistelussa voittaa tuhannen kertaa tuhannen miestä, ja jos toinen voittaa itsensä, on hän voittajista suurempi.

104, 105. Oman itsensä voittaminen on parempi kuin koko kansan voittaminen; ei edes joku Jumala tai Gandharva,[1]) ei Maara Brahmanin avullakaan voisi tyhjäksi tehdä sen miehen voittoa, joka on itsensä kukistanut ja aina elää hillittynä.

[1]) Gandharvat ovat luonnonhaltioita.

Suom.

106. Jos ihminen sata vuotta uhraisi kuusta kuuhun tuhannen uhria, ja jos hän vain yhden kerran osottaa kunnioitustaan miehelle, jonka sielulla on perustus (tosi tiedossa), parempi on tuo kunnioitus kuin sadan vuoden uhri.

107. Jos ihminen sata vuotta palvelee Agnia (tulta) metsässä, ja jos hän vain yhden kerrankin palvelee miestä, jonka sielulla on perustus (tosi tiedossa), parempi on tuo palvelus kuin sadan vuoden uhri.

108. Mitä ihminen tässä maailmassa uhraa koko vuotena ansiota hankkiakseen, se ei ole yhteensä roposenkaan arvoista; vanhurskaalle osotettu kunnioitus on parempi.

109. Joka aina tervehtii ja alati kunnioittaa vanhusta, hänelle karttuu neljä asiaa: elämä, kauneus, onni, voima.

110. Mutta jos ken elää sata vuotta, himollisena ja hillitsemättömänä, niin yhden päivänkin elämä on parempi, kun ihminen on viisas ja ajatteleva.

111. Ja jos ken eläisi sata vuotta, tietämättömänä ja hillitsemättömänä, parempi on yhden päivänkin elämä, kun ihminen on viisas ja ajatteleva.

112. Ja jos ken elää sata vuotta, laiskana ja heikkona, parempi on yhden päivän elämä, jos ihminen on voittanut lujan voiman.

113. Ja jos ken eläisi sata vuotta, näkemättä alkua ja loppua, parempi on yhden päivänkin elämä, kun ihminen näkee alun ja lopun.

114. Ja jos ken eläisi sata vuotta, näkemättä kuolematonta paikkaa, päivänkin elämä on parempi, jos ihminen näkee kuolemattoman paikan.

115. Ja jos ken eläisi sata vuotta, näkemättä korkeinta oppia, parempi on yhden päivän elämä, jos ihminen näkee korkeimman opin.

IX.

Paha.

116. Ihmisen tulisi kiiruhtaa hyvää kohden ja pitää ajatuksensa kaukana pahasta; jos ihminen tekee hyvää veltosti, iloitsee hänen mielensä pahasta.

117. Jos ihminen tekee synnin, älköön hän enää sitä tehkö; älköön hän synnistä iloitko: pahan kasaaminen on tuskallista.

118. Jos ihminen tekee hyvää, tehköön hän sitä uudelleen; iloitkoon siitä: hyvän kokoominen on riemuisaa.

119. Pahantekijäkin näkee onnea, niin kauan kuin hänen pahatekonsa ei ole kypsynyt; mutta kun se kypsyy, silloin hän näkee pahaa.

120. Hyvä ihminenkin näkee pahoja päiviä, niin kauan kuin hänen hyvä tekonsa ei ole kypsynyt; mutta kun hänen hyvä tekonsa kypsyy, silloin hän näkee hyvää.

121. Älköön kenkään ajatelko keveästi pahaa, sanoen sydämessään: se ei tule minua lähelle. Putoilevista pisaroistakin täyttyy astia; hullu tulee täyteen pahaa, vaikka hän sitä kokookin vähä vähältä.

122. Älköön kenkään ajatelko keveästi hyvää, sanoen sydämessään: se ei tule minua lähelle. Putoilevista pisaroistakin täyttyy astia; viisas täyttyy hyvällä, vaikka hän sitä kokoo vähä vähältä.

123. Välttäköön ihminen pahoja tekoja, niinkuin kauppias, jos hänellä on vähän saattajia ja paljon rikkautta matkassaan, välttää vaarallista tietä; niinkuin elämätä rakastava välttää myrkkyä.

124. Jolla ei kädessään ole haavaa, voi kädellään koskea myrkkyyn; myrkky ei vaikuta siihen, jolla ei ole haavaa; eikä ole mitään pahaa sille olemassa, joka ei tee pahaa.

125. Jos ihminen loukkaa puhdasta, viatonta ja siivoa, lankee paha takasin sille hullulle, niinkuin tuulen liikkeelle ajama pöly.

126. Muutamat ihmiset syntyvät uudelleen; pahointekijät menevät helvettiin; vanhurskaat taivaasen; ne jotka ovat kaikesta maallisesta himosta vapaat, pääsevät Nirvaanaan.

127. Ei taivaassa, ei keskellä merta, eikä vaikka mentäisiin vuorten rotkoihin, löydy paikkaa koko maailmassa, missä ihminen voi vapautua pahasta teosta.

128. Ei taivaassa, ei meren keskellä eikä vuorten rotkoissa löydy paikkaa koko maailmassa, missä kuolema ei voisi voittaa (kuolevaista).

X.

Rangaistus.

129, 130. Kaikki ihmiset vapisevat rangaistusta, kaikki ihmiset pelkäävät kuolemaa ja rakastavat elämää; muista, että olet heidän kaltaisensa äläkä tapa äläkä saata tappoa aikaan.

131. Joka etsien omaa onneaan, rankaisee tai tappaa olentoja, jotka myöskin kaipaavat onnea, ei löydä onnea kuoleman jälkeen.

132. Joka etsien omaa onneaan ei rankaise eikä tapa olentoja, jotka myöskin kaipaavat onnea, hän löytää onnen kuoleman jälkeen.

133. Älä puhu kovasti kellekään; ne joille puhut, vastaavat sinulle samalla lailla. Vihainen puhe on tuskallista, isku iskusta sinua kohtaa.

134. Jos niinkuin pirstoiksi lyöty metallilevy (gongong) et lausu mitään, silloin olet saavuttanut Nirvaanan; vihaa et tunne.

135. Niinkuin paimen sauvallaan ajaa lehmät läävään, niin Ikä ja Kuolema ajavat ihmisten elämää.

136. Hullu ei tiedä, milloin hän tekee pahoja tekoja; mutta paha ihminen palaa omien tekojensa kautta kuin tulella.

137. Joka saattaa kärsimystä viattomille ihmisille, tulee pian yhteen näistä kymmenestä tilasta:

138. Hänellä tulee olemaan julmaa kärsimystä, tappiota, ruumiin kipua, raskasta ahdistusta tai mielen murhetta.

139. Tai kuninkaalta lähtenyt onnettomuus tai pelottava syytös tai sukulaisten menetys tai aarteiden hävitys.

140. Tai polttaa salama hänen talonsa; ja kun hänen ruumiinsa on hävinnyt, menee hullu helvettiin.

141. Ei alastomuus, ei hiusten palmikoiminen, ei likaisuus, ei paasto, ei maalla makaaminen, ei pölyllä hieroutuminen, ei liikkumatonna istuminen [1]) voi puhdistaa kuolevaista, joka ei ole himoja voittanut.

142. Se joka, vaikka hienosti puettuna, harjottaa tyyneyttä, on rauhallinen, alistettu, hillitty, puhdas ja on lakannut näkemästä vikoja kaikissa muissa ihmisissä, hän todella on Braahmana, asketti, rukoilija (bhikshu).

143. Onko tässä maailmassa ketään niin hävyttunteen hillitsemää, ettei hän koskaan herättäisi moitetta, niinkuin jalo hevonen siimanläimäyksen?

144. Niinkuin jalo hevonen ruoskan koskettamana, olkaa uutterat ja hartaat, ja uskolla, hyveellä, tarmolla, mietiskelyllä, oppia tarkkaamalla voitatte tämän suuren tuskan, täydellisinä tiedossa ja käytöksessä ja aina valvovina.

145. Kaivontekijät johtavat veden (minne mielivät); kirvesmiehet taivuttavat puunrungon; hyvät ihmiset taivuttavat itsensä.

---

[1]) Intialaisten askettien menettelytapoja.

XI.

Vanhuus.

146. Mitenkä voi olla naurua, mitenkä iloa, kun tämä maailma aina palaa?

147. Katselkaa tätä vaatetettua pökkelöä, haavojen peittämää, yhteenliitettyä, sairasta, täynnä aikomuksia, mutta ilman voimaa, ilman kiinteyttä!

148. Tämä ruumis hukkuu, tautia ja heikkoutta täynnä; tämä turmeluksen alainen möhkäle murtuu kappaleiksi; elämä todella päättyy kuolemaan.

149. Katsellessa noita harmaita luita, jotka heitetään pois kuin kurpitsapullot syksyllä, mitä iloa on (jälellä elämässä)?

150. Kun luista on tehty varustus, peitetään se lihalla ja verellä ja siinä asuvat vanhuus ja kuolema, ylpeys ja petos.

151. Kuninkaitten loistavat vaunut hävitetään, ruumiskin lähestyy häviötään, mutta hyvien ihmisten hyve ei koskaan lähesty häviötä — näin sanovat hyvät hyville.

152. Vähäoppinen ihminen kasvaa vanhaksi kuin härkä; hänen lihansa kasvaa, mutta hänen tietonsa ei kasva.

153, 154. Etsien tämän majan rakentajaa olen rientänyt läpi monen syntymän löytämättä häntä; ja tuskallista on syntyä uudelleen ja uudelleen. Mutta nyt, majan tekijä, sinä olet nähty; sinä et enää tätä majaa rakenna. Kaikki parret ovat rikotut, kurkihirsi on murtunut; sielu lähestyen ikuista (visankhaaraa, nirvaanaa) on päässyt kaikkien himojen sammumiseen.

155. Ihmiset jotka eivät ole noudattaneet oikeaa kuria eivätkä nuorudessaan hankkineet rikkautta, kuolevat niinkuin vanhat haikarat kalattomassa järvessä.

156. Ihmiset jotka eivät ole noudattaneet oikeata harjotusta eivätkä nuoruudessaan ole hankkineet rikkautta, makaavat kuin särkyneet jouset huokaillen menneisyyttä.

XII.

Itse.

157. Jos ihminen pitää itseään kalliina, valvokoon tarkasti itseään; ainakin yhden yövartion aikana kolmesta tulisi viisaan olla valveillaan.

158. Jokainen ohjatkoon ensin itseään siihen, mikä on oikein, sitten opettakoon muita; näin viisaan ei ole tarvis kärsiä.

159. Jos ihminen tekee itsensä sellaiseksi kuin hän opettaa muita olemaan, niin hän, ollen itse järjelle alistunut, voi (muita) alistaa; sillä oman itsensä alistaminen on vaikeata.

160. Itse on itsen herra, kukapa se muuten voisi olla? Kun itse on hyvin nöyryytetty, löytää ihminen herran, jollaisen harvat löytävät.

161. Hänen itsensä tekemä paha, itse-synnytetty, itse-kasvatettu, musertaa typerän, niinkuin timantti hyvänkin kiven.

162. Se, jonka pahuus on hyvin suuri, saattaa itsensä siihen tilaan, johon hänen vihollisensakin hänet toivoisi, niinkuin loiskasvi tekee puulle, jota se kiertelee.

163. Pahat teot ja itsellemme vahingolliset ovat helpot tehdä; mikä on hyvää ja siunauksellista, on hyvin vaikeata tehdä.

164. Typerä, joka halveksii kunnioitettavien (Arhatien), valittujen (Arijoiden), hyveellisten sääntöjä ja seuraa väärää oppia, hän kantaa hedelmää omaksi häviökseen, niinkuin Kattaka-korren hedelmät.

165. Ihminen itse tekee pahan, itse hän myös kärsii; itse hän sen jättää tekemättä, itse hän myös puhdistuu. Puhdas ja epäpuhdas (seisovat ja sortuvat) itsestään, kukaan ei voi toista puhdistaa.

166. Älköön kukaan unohtako velvollisuuttaan toisen ihmisen velvollisuuden vuoksi, olkoon se kuinka suuri; ihminen löydettyään oman velvollisuutensa, ottakoon aina tästä velvollisuudestaan vaarin.

XIII.

Maailma.

167. Älä seuraa pahaa lakia! Älä elä ajattelemattomana! Älä seuraa väärää oppia! Älä ole maailman ystävä.

168. Nouse! älä ole laiska! Seuraa hyveen lakia! Hyveellinen asuu autuudessa tässä maailmassa ja seuraavassa.

169. Seuraa hyveen oppia; älä seuraa synnin oppia. Hyveellinen asuu autuudessa tässä maailmassa ja seuraavassa.

170. Katsele maailmaa kuin vesikuplaa, katsele sitä kuin peiliä katsoisit: kuolon kuningas ei näe sitä, joka näin katselee maailmaa.

171. Tule, katsele tätä maailmaa, joka kimaltelee kuin kuninkaan vaunut; hullut siihen syventyvät, mutta viisas ei siihen kajookaan.

172. Se joka ennen oli huolimaton ja jälkeenpäin tuli vakavaksi, valaisee tätä maailmaa, niinkuin kuu pilvistä päästyään.

173. Se, jonka hyvät teot peittävät hänen pahat tekonsa, valaisee tätä maailmaa, niinkuin kuu pilvistä päästyään.

174. Tämä maailma on pimeä, harvat ainoastaan täällä näkevät; harvat ainoastaan menevät taivaasen, niinkuin linnut verkosta vapautuen.

175. Joutsenet kulkevat auringon rataa, ne lentävät ilmeellisesti läpi eetterin; viisaat johdetaan ulos tästä maailmasta, kun ovat voittaneet Maaran joukkoinensa.

176. Jos ihminen on rikkonut ainoan lain ja puhuu valhetta ja pilkkaa toista maailmaa, — ei ole sitä pahaa, jota hän ei olisi valmis tekemään.

177. Säälimättömät eivät mene Jumalien valtakuntaan; ainoastaan hullut eivät anteliaisuutta ylistä; viisas iloitsee anteliaisuudessa ja tulee sen kautta siunatuksi toisessa maailmassa.

178. Parempi kuin hallintovalta maailmassa, parempi on taivaasen meneminen, parempi kuin valta yli kaikkien maailmoiden on Sotaapattin palkinto, ensimäinen pyhyyden askel.

XIV.

Buddha (Valistunut).

179. Jonka voitto ei enää ole voitettavissa, jonka voittoon ei kukaan tässä maailmassa koske, mitä tietä voitte johtaa häntä, Heränneyttä, Kaikkitietävää, tietöntä?

180. Jota ei mikään himo pauloineen ja myrkkyineen voi johtaa harhaan, mitä tietä voitte häntä kuljettaa, Heränneyttä, Kaikkitietävää, tietöntä?

181. Jumalatkin kadehtivat niitä, jotka ovat heränneitä eivätkä unohtavia, jotka ovat mietiskelyyn tottuneet, jotka ovat viisaita ja iloitsevat levossa pois vetäytyneinä (maailmasta).

182. Vaikea (saavuttaa) on ihmisten käsitys, vaikea on kuolevaisten elämä, vaikea on Totisen Opin kuuleminen, vaikea on heränneen syntymä (Buddhaksi tuleminen).

183. Olla tekemättä mitään syntiä, tehdä hyvää ja puhdistaa mieltänsä; siinä (kaikkien) heränneiden opetus.

184. Heränneet kutsuvat kärsivällisyyttä korkeimmaksi katumustyöksi, pitkämielisyyttä korkeimmaksi Nirvaanaksi; se ei ole erakko, joka muita lyö eikä se asketti, joka muita solvaisee.

185. Olla moittimatta, olla lyömättä, elää lain hillitsemänä, olla kohtuullinen ruuassa, nukkua ja istua yksinään ja asustaa korkeimmissa ajatuksissa — tämä on Heränneen opetusta.

186. Eivät mitkään himot anna tyydytystä, vaikka sataisi kultakappaleita; joka tietää, että himoilla on lyhyt maku ja seurauksenaan tuska, hän on viisas.

187. Ei edes taivaallisissa nautinnoissa hän löydä tyydytystä, täysin herännyt oppilas iloitsee ainoastaan kaikkien himojen hävittämisestä.

188. Ihmiset pelon ajamina etsivät turvaa monessa paikassa, vuorilla ja metsissä, lehdoissa ja pyhien puitten läheisyydessä.

189. Mutta se ei ole turvallinen suojapaikka, se ei ole paras suojapaikka; ihminen ei vapaudu kaikista kärsimyksistä menemällä sellaiseen turvaan.

190. Joka turvautuu Buddhaan, Oppiin ja Veljeskuntaan; joka selvällä ymmärryksellä näkee neljä pyhää totuutta:

191. Nimittäin kärsimyksen, kärsimyksen alkusyyn, kärsimyksen hävityksen ja kahdeksankertaisen tien, joka vie kärsimyksen vaientamiseen; —

192. Tämä on turvallinen suojapaikka; tultuaan siihen suojaan, on ihminen kaikesta kärsimyksestä vapautettu.

193. Yliluonnollinen ihminen (Buddha) ei ole helposti löydettävä, hän ei synny missä tahansa. Missä sellainen tietäjä syntyy, siinä kansa menestyy.

194. Siunattu on heränneen nouseminen, siunattu Todellisen Opin opettaminen, siunattu rauha veljeskunnassa, siunattu rauhassa olevien hartaus.

195, 196. Ken osottaa kunnioitusta kunnioitusta ansaitseville, joko heränneille (Buddhalle) tai heidän oppilailleen, niille, jotka ovat voittaneet (pahojen) laumat ja kulkeneet oli surujen virran, ken osottaa kunnioitustaan niille, jotka ovat löytäneet vapautuksen eivätkä tunne pelkoa, hänen ansiotansa ei voi kenkään mitata.

MIKSI MINUSTA TULI TEOSOFI?

IV.

Kun 20 vuotta sitten aloin opiskella englanninkieltä, kysyi moni tuttavani minulta, mitä hyötyä luulin olevan sellaisen kielen taitamisesta, kielen, jota ei Suomessa edes puhuta. Vastasin, että aika kyllä tulisi osottamaan, mitä hyötyä siitä on.

Kun nyt luon katseen verrattain läheiseen menneisyyteen, voin sanoa, että englannin kielen taito on ollut välineenä, jota kaitselmus käytti antaakseen minun käsiini teosofista kirjallisuutta. Ollessani Vaasassa „Pohjalaisen" toimituksessa vuonna 1900, ilmotin tässä lehdessä, että antaisin kotonani englanninkielen opetusta. Sain muutamia oppilaita, joitten joukossa oli konetyömies A. K. Nordström. Kun muut oppilaat kerran olivat poistuneet, otti hän taskustaan lehden, kysyen, olimmeko sitä ennen nähneet. Otin lehden käteeni ja aloin uteliaana silmäillä sitä. Nähtyäni siinä „Uusi Aika"-nimen, muistui heti mieleeni venäläinen „Novoje Vremja". Pelkäsin jo salaa, että tämä „Uusi Aika" olisi yhtä vanhoillinen kuin sen venäjänkielinen kaima. Mutta en voi sanoin kertoa iloani ja hämmästystäni, kun lehteä silmäillessäni sain lukea sellaista, mitä itse olin ajatellut. Pyysin saada Nordströmiltä lainata tämän siunatun valontuojan. Hän lainasi sen mielellään ja lupasi kotoaan tuoda meille kaikki entisetkin numerot.

Kun Nordström oli poistunut, olimme vaimoni ja minä aivan haltijoissamme lehden sisällyksestä. Kilvan luimme sitä. „Siinä nyt näet", sanoi vaimoni. „Minä olen jo sanonut, etten ole ensi kertaa ihmisruumiissa tämän maan päällä. Tässä lehdessähän puhutaan jälleensyntymisestä, josta minulla jo kauvan sitten on ollut sisäinen vakaumus".

Minä kadehdin salaa lehden toimittajia Jean Boldtia ja Pekka Ervastia, jotka olivat päässeet tuollaisten aarteiden perille. Olisin mielelläni tahtonut yhdellä ainoalla nielaukselle saada kaiken sen tiedon, josta nämä miehet tässä lehdessä tarjosivat muutamia muruja. Päätin läheisessä tulevaisuudessa tilata tämän lehden, mutta pian sain tietää, ettei se enää ilmestynytkään.

Nuo Nordströmiltä lainaksi saamamme „Uuden Ajan" vanhat numerot olivat meistä tärkeitä asiakirjoja, jotka täytyisi lukea tarkasti ennen kun antaisimme ne omistajalleen

takaisin. „Meiltä on osa elämäämme kulunut hukkaan", päivittelimme vaimoni ja minä toisillemme, „kun emme jo ennen ole saaneet näitä tietoja".

„Uudesta Ajasta" sain tietää, että Helsingissä olisi teosofinen kirjasto, josta saisi lainata kirjoja. Mutta enhän minä uskaltanut toivoakaan, että minulle niitä pyynnöstä Vaasaan lähetettäisiin. Olin kovassa tuskassa tietäessäni, että Helsingissä oli niin paljo tätä ihmeellistä kirjallisuutta, jota en saisi käsiini, kun ei ollut aikaa eikä varoja matkustaa sinne. Mutta „kun hätä on suurimmillaan, on apukin lähimmillään". Uudesta Ajasta näin ilmotuksen, jossa sanottiin, että Helsingin kirjakaupoista saisi ostaa Camille Flammarionin kirjottaman kirjan, nimeltä, „L' Inconnu ou les problèmes psychiques" (Tuntematon eli sieluopilliset kyselmät). Tilasin tämän kirjan Pekka Ervastilta postietuantina ja luin sen innokkaasti. Mutta siinä puhuttiin vaan sieluopillisista eli psyykkisistä ilmiöistä eikä se siis ollut teosofinen esitys elämän synnystä ja merkityksestä.

Heinäkuussa 1901 sain kutsun tulla Työmies-lehden aputoimittajaksi Helsinkiin. Nyt tarjoutui minulle tilaisuus saada lainata teosofista kirjallisuutta. Ensimäisenä lainasin Annie Besantin teoksen ruotsinnoksen, nimeltä „Reinkarnation". Vähän sen jälkeen sain kuulla ensimäisen teosofisen esitelmän, jonka Pekka Ervast piti Helsingin työväenyhdistyksen n. s. pikkusalissa Yrjönkadun 27:nnessä.

„Opi itse ennen kun muita opetat", kuuluu sananlasku. Mutta se ei näyttänyt pitävän paikkaansa minuun nähden. Vaikka näet olin vasta lukenut pari teosofista kirjaa ja kuullut yhden suullisen esitelmän, oli minulla kova halu itse esiintyä puhumassa teosofisesta maailmankatsomuksesta. Koska Pekka Ervast oli saanut pitää teosofisen esitelmän työväenyhdistyksellä, arvelin, että minullekin voitaisiin myöntää sama oikeus. Kun puhuin aikeestani muurari F. Laineelle, jonka luona silloin asuin, lupasi tämä toimittaa minulle huoneuston. Hän saikin toimeen, että minun sallittiin puhua samassa huoneessa, missä Pekka Ervast muutama viikko sitte oli puhunut.

Kuulijakunta ei ollut suuri, noin 20 henkeä. Muitten muassa seisoi Työmiehen päätoimittaja Edvard Valpas Hänninen ovipielessä virnistellen.

Minä en siihen aikaan osannut aavistaakaan, että sosialistit olisivat vihamielisiä teosofiselle maailmankatsomukselle. Sentähden aivan ällistyin, kun Työmiehen seuraavassa numerossa oli tavattoman ivallinen uutinen, jossa sanottiin, että eräs „evankeliuminsaarnaaja" puhui Helsingin työväenyhdis-

tyksen pikkusalissa sunnuntaina nälkäisille ja janoisille sieluille y. m.

Olin silloin Valppaan kanssa kahdenkesken toimituksessa. Kysymykseeni, miksi hän oli kyhännyt lehteen niin mielettömän uutisen, ei hän vastannut mitään, virnisteli vaan.

Sittemmin sain kuulla, ettei teosofisen „humpuukin" esittäjiä enää päästettäisi Helsingin työväenyhdistyksen huoneustoon puhumaan.

Samana syksynä sain luvan pitää teosofisia esitelmiä Sörnäisten työväenyhdistyksen huoneustossa. Täällä sain puhua aina täydelle huoneelle. Pidin täällä yksin esitelmiä joka sunnuntaina noin kahden vuoden ajan. Vasta 1903 ottivat Pekka Ervast ja nimimerkki Martti Humu osaa luennoitsemiseen.

Luonnossa vallitsee tasapainon laki. Se suopea vastaanotto, joka teosofialla oli Sörnäisissä, tarvitsi vastapainoa. Muutamat hurjimmat materialistiset sosialistit olivat sanoneet, että teosofia olisi „humpuukia", ja heillä näytti olevan paljo kannatusta erittäinkin kisailevassa ja vallattomassa nuorisossa. Minua alettiin pilkata Työmiehen toimituksessa. Valpas kyhäsi Työmieheen kaksijaksoisen pilkkakirjotuksen, jossa hän puhui pitkäpartaisesta Aateluksesta. Hän sanoi jumalan lähettäneen suuren profeetan Sörnäisiin y. m. hullutusta.

Se 4½ vuoden aika, minkä olin Työmiehen toimituksessa, oli minulle kovin raskas, juuri sen hävyttömän puheen tähden, jota toimituksessa vetelehtivät materialistit käyttivät teosofiasta. Turhaan minä kehotin heitä järkevään keskusteluun. Kun joku viritti mielettöman pilkkapuheen teosofiasta, säesti sitä toisten kamala naurunhohotus. Asiaan ei kuulu tässä kertoa enempää kaikesta siitä ruokottomuudesta, jota hyvät sosialistit syytivät suustaan teosofista maailmankatsomusta muka halventaakseen. Loppujen lopuksi sysättiin minut pois Työmies-lehden toimituksesta, ja parasta olikin, että niin tehtiin. En minä kumminkaan olisi lakannut teosofisista „hullutuksista".

Kuten sanottu, yhtyivät Pekka Ervast ja nimimerkki Martti Humu 1903 minuun. Meitä oli nyt kolme luennoitsijaa. Tähän päivään asti olemme vuorotellen pitäneet teosofisia esitelmiä, viime vuosina teosofien omassa huoneustossa.

Maalisk. 9 p. 1906 oli minulla onni lähteä vuosilipulla kauttaaltaiselle luentomatkalle Suomessa. Nämä matkat tuottivat minulle henkistä, osaksi ruumiillistakin virkistystä.

Tässä olen lyhyesti esittänyt ne ulkopuoliset asianhaarat, jotka ovat tehneet minusta teosofin. Mutta itse syyt ovat tietysti syvemmällä. Uskon nyt, että olen joko tämän edellisessä tai jossakin muussa fyysillisessä elämässä ollut „syvien syntyjen" tutkija. Kun tuli se ajan kohta, jona karman laki salli minun ryhtyä jatkamaan entistä työtäni, täytyi ulkonaisten asianhaarain olla välineinä kaitselmuksen kädessä johtamassa minua saman — kaikkina aikoina saman — ikiviisauden polulle, elämänymmärryksen, jonka nimi nykyään on *teosofia*.

„Joka etsii hän löytää", sanotaan raamatussakin. Minä olen lapsuudestani asti etsinyt elämänkäsitystä, joka ei olisi ristiriidassa itsensä kanssa, ja joka tyydyttäisi samalla sekä arvostelevaa järkeä että oikeudentuntoa. Tämän elämänymmärryksen olen löytänyt teosofiasta.

Minulla on mielestäni eräs pettämätön todistus teosofisen elämänymmärryksen suuruudesta. Kun minua nuhdeltiin baptistina siitä, etten elänyt „jumalan lasten" tavalla siinä ja siinä asiassa, kasvoi ja varmistui minussa se vakaumus, että saattaisin luopua baptistien opista, koska en kerran ollut mallikelpoinen baptisti. Olen tähän asti saanut kokea, että yksityisissä teosofeissa on ahdasmielisyyttä, suvaitsemattomuutta ja pikkumaisuutta samoin kuin erilaisissa „uskovaisissakin". Olen kuullut sanottavan: „Sellaisia ne teosofit ovat. Eivät he ole parempia, pyhempiä ja viisaampia kuin muutkaan ihmiset". Olen myös valmistautunut sellaista „kriitillistä" hetkeä varten, jona kaikki teosofit, jotka minut tuntevat, kääntävät minulle selkänsä. En tahdo sanoa, että todella niin tapahtuu, vaan koetan niin olettaa. Mutta ei mieleeni tällaista mahdollisuutta olettaessani ollenkaan johdu, että minä hylkäisin teosofisen maailmankatsomuksen, vaikka kaikki teosofit tuomitsisivat minut väärintekijäksi ja mitä pahimmaksi ihmiseksi. Minä uskoisin silloin yleiseen veljeyteen, karman lakiin ja jälleensyntymiseen yhtä hyvin kuin nytkin. Olisin teosofi ihan yksinäni, jos eivät muut huolisi minusta joukkoonsa. Sanoisin itselleni, etteivät muut ymmärrä minua enkä minä muita kaikissa niissä kysymyksissä, joista erimielisyytemme johtuu, mutta olisin sittenkin teosofi. Seisoisin omilla jaloillani.

Tämä asiain tila todistaa, että teosofia on jotakin ääretöntä. Jos jonkin lahkokunnan jäsen ei käyttäydy muitten mielen mukaan, niin hänet varotuksia saatuaan suletaan seurakunnan yhteydestä. Kun tämä ulos sulettu jäsen on sillä kehitysasteella, että hän uskoo tuon opin pelastavaksi, vaikka ei hän voi sitä elämässään toteuttaa, niin hän salaa

uskottelee itselleen joskus vielä „katuvansa“, päästäkseen entisten uskovaisten yhteyteen. Hän näet uskoo, ettei „yhteisen seurakunnan“ ulkopuolella tule autuaaksi.

Mutta teosofeilla ei ole mitään „seurakuntaa“ eikä siis seurakunnankuriakaan. Ei teosofien keskuudesta voi ketään sulkea ulos. Kyllä Teosofisesta Seurasta toistaiseksi kuuluu voitavan erottaa. Mutta kun tällaista erotettua jäsentä ei pidetä sen huonompana teosofina kun Seuran jäseniäkään, niin ei yksityisessä teosofissa koskaan voi herätä sellaista ajatustakaan, että hänen tarvitsisi lakata olemasta teosofi omalla tavallaan.

Voi ymmärtää, mikä äärettömän ylevä henki hallitsee Teosofista Seuraa, kun ei Seuran puolelta ole annettu sellaista viittaustakaan, että sen ulkopuolella olevat teosofit jossakin suhteessa olisivat huonompia teosofeja kuin Seuran jäsenet. Missä on sellainen kirkkokunta, joka jaksaisi näin tehdä? Kirkkokuntien elinehtohan juuri on sen vakaumuksen juurruttaminen jäseniinsä, että kukin asianomainen kirkkokunta on ainoa oikea. Jos sen ulkopuolella uskalletaan toivoa jonkun voivan tulla autuaaksi, niin sanotaan sellaisen mahdollisuuden kuuluvan jumalan „salaisiin neuvopäätöksiin“.

Minulta on joku kysynyt, eikö olisi mahdollista, että vielä lakkaisin olemasta teosofina ja rupeaisin ajattelemaan toisin. Olen vastannut:

„Teosofia“-nimi ei mitään merkitse. Jos minulle vastaisuudessa selkenee vielä suurempi ja ihanampi maailmankatsomus, niin pidän suurena voittona kannattaa sitä. Mutta niin kauan kun teosofisen maailmankatsomuksen yleisen veljeyden, karman ja jälleensyntymisen opit ovat sopusoinnussa oikeus- ja totuusvakaumukseni kanssa, pysyn teosofina“.

Uskonkin vahvasti, että tulee aika, jona noista asioista lakataan väittelemästä siitä yksinkertaisesta syystä, että n. s. näkymätön maailma silloin on kaikille yhtäläinen todellisuus kuin fyysillinen nykyään.

Aate.

SYMBOLIIKKAA.

II.

Elämän näyttämö.

(Jatk.)

Yhtäkaikki monen mielestä tuntuu tympäisevältä, että elämää, tätä tärkeää, vakavaa ja vastuunalaista kutsutaan näytelmäksi. Mutta älkäämme antako tälle nimitykselle sen nykyaikaista leimaa. Ajanhenki on vaikuttanut näytelmätaiteesen niin, että teatterissa käyntiä nykyään on totuttu pitämään joko kevyeenä huvina tai sitten hermoja kiihottavana ja ajatusta jännittävänä ajanviettona, jolla ei ole mitään syvempää merkitystä. Mutta muistakaamme, että muinaisaikana oli toisin. Vanhassa Kreikassa oli näytäntötilaisuus suuri kansallinen ja uskonnollinen juhla. Koko kansa istui suuressa avoimessa teatterissa hartaana katselemassa vanhoille pyhille taruille rakennettua näytelmää. Näyttelijät astelivat korkeakantaisilla näyttämökengillä, lausuivat sanottavansa rytmillisesti ja vakavasti eikä näyttämöllä sallittu mitään aistillisia tunteita herättävää tai mielikuvitusta kiihottavaa[1]). Itse näytelmistä meillä on vain harvoja jälellä, mutta nepä ovatkin kauneudessa saavuttamattomia, vaikkeivät meikäläisiin oloihin soveltuisi.

Näemme siis, että näytelmä sisäiseltä hengeltään ei suinkaan ole tavallista elämää kevyempi. Ja kun sanomme, että ihmisten elämä puolestaan on näytelmää eli kuvausesitystä näkymättömistä todellisuuksista, niin katsomme elämää yhtä vakavin silmin kuin ne, jotka sitä pitävät suurimpana todellisuutena. Me vain tunnustamme, että on olemassa korkeampi ja yhä korkeampi elämä näyttämön takana, mutta koska emme vielä osaa sitä paljain silmin nähdä, täytyy meidän tyytyä katsomaan kaikkea kuvissa. Mitä enemmän kehitymme, sitä enemmän opimme kuviin luomaan henkeä ja sisällystä ja voimme niissä tuntea jumalallisen elämän läsnäolon. Katsojasta eikä kuvasta riippuu, kuinka paljon todellisuutta siinä saattaa ilmetä. Ja ihmiselämäkin voi meille muodostua juhlalliseksi ja sisältörikkaaksi, jollemme pidä sitä

---

[1]) Siksipä vanhempina aikoina ei laskettu naisia näyttämölle, jottei mikään häiritsisi juhlallista tunnelmaa. Naisnäyttelijöiden esiintyminen toi kyllä muassaan paljon uutta suloa, mutta samalla se oli merkkinä siitä, että entinen harras henki sai väistyä syrjemmälle.

sen itsensä tarkotuksena vaan osaamme pienimmänkin tapauksen, vähäpätöisimmänkin ilmiön takana löytää jotain henkistä, jotain ikuista. Mutta jos näkyväinen elämä pidetään ainoana todellisena, silloin se ajattelevalle ihmiselle ennen tai myöhään tulee — helvetiksi. Itsepäistä materialistia kalvaakin alituinen sisällinen huoli ja epätoivo. Ihmisen sisäinen henki tuntee vaistomaisesti, että ulkonainen ja näkyväinen vain on varjokuvien leikkiä, ja se kärsii, ellei se näe järjellistä johtoa ja ohjausta.

„Käytännöllinen" ihminen kuvittelee, että arkielämän moninaiset puuhat ja toimet ovat niin peräti tärkeitä ja oleellisia ja että teatterissa istuminen esim. on vain ajan kuluttamista haihtuvissa haaveissa. Mutta kuoleman hetkellä häipyy koko äsken niin tähdellinen elämä ja siitä on jälellä vain muisto, se vaikutus, jonka se on jättänyt sieluun. Ja silloinpa ihminen huomaa, että hän usein juuri ollessaan ulkonaisesti toimettomana on todellisuudessa kiihkeästi toiminut, ja tehnyt ajatuksillaan ja tunteillaan pysyväistä ja peräti „käytännöllistä" työtä.

„Mutta onpa sentään suuri ero näytelmän ja elämän välillä", väittää yhä käytännön ihminen. „Elämässä ei pistetä valetikarilla eikä ammuta paljaalla ruudilla vaan sodista ja tappeluista on kouraantuntuvia seurauksia. Hyljätty rakkaus on ainiaaksi menetetty, lapsen kuolema on äidille korvaamaton suru. Näytelmässä sitävastoin on kaikki leikkiä ja kuvittelua". Mutta eiköhän elämänkin järkyttävien surujen ja hurmaavien mutta lyhytaikaisten ilojen takana ole toinen elämä, jossa vallitsee ainainen sopusointu ja rauha ja jossa me kaikki sieluina olemme asukkaita, vaikka jaloin ikäänkuin seisomme aineellisuuden valtakunnassa? Silmillämme on hienoinen harso, joka saa meidät unohtamaan, että kukin näytelmä kestää vain yhden illan ja että seuraavana iltana samat näyttelijät taas esiintyvät uudessa muodossa ja niin yhä edelleen. Todellinen sota ei tapa itse ihmisiä enempi kuin näyttämön sota tappaa näyttelijät. Vain personallisuus eli naamari tulee kykenemättömäksi sillä kertaa enempi toimimasta näyttämöllä. Suurenmoinen Bhagavad Gita alkaa sillä, että Arjuna taistelukentälle lähtiessään syvästi huokaa sanoen:

„Kun minä vastustajieni joukossa näen taisteluhaluisina seisovan omia sukulaisiani, niin käteni herpoutuu, veri tunkee sydämeen, koko ruumiini vapisee ja hiukset nousevat pystyyn".

„Voi me olemme tekemäisillämme suurta vääryyttä, kun

vallanhimossa tahdomme murhata omia sukulaisiamme. Minusta olisi parempi, jos he tappaisivat minut sodassa aseettomana ja puolustamattomana". (I: 28, 29, 45, 46).

Hänelle vastaa opettajansa suuri Krishna:

„Sinä surkuttelet sellaisia, jotka eivät kaipaa sellaisia sanoja. Viisaat eivät sure eläviä eivätkä kuolleita. Joka tätä ruumiissa asujaa pitää tappajana ja joka uskoo, että se voitaisiin tappaa, hän on tietämätön. Se ei tapa eikä voi tapetuksi tulla.

„Niinkuin ihminen joka riisuu vanhat vaatteensa ja pukee päällensä uuden puvun, niin astuu ruumiissa asuja, riisuen kuluneet ruumiinsa, uusiin, uudelleen muodostettuihin. Aseet eivät häntä haavoita eikä tuli polta". (II: 11, 19, 22, 23).

„Elämä on unelma" sanoo vanha lause. Eikä tämä totuus ole vähääkään ristiriidassa meidän yhdenmukaisuusaattemme kanssa, sillä unelma jos mikään on näytelmä. Unielämässä eritoten näkyy, kuinka ominaista näytteleminen on ihmisluonnolle. Me emme voi unessa lainkaan ajatella abstraktisesti, kaikki aatteet ja käsitteet saavat heti kuvannollisen muodon. Unet ovat eloisia näytelmiä, joissa itse tavallisesti innokkaasti toimimme mukana. Ja unessa juuri huomataan, miten höllällä on meidän personallisuutemme puku. Me saatamme kokonaan unohtaa oman jokapäiväisen minämme kaikkine sen muistoineen ja kokemuksineen ja kuitenkin tunnemme olevamme — oma itsemme, samoja olentoja kuin ennenkin. Herättyään ihmettelee paimenpoika, kuinka hän äsken saattoi vakaasti uskoa olevansa mahtava kuningas, tuhansien herra. Ja vanha ukko oli unessa ollut vallaton pieni poika.

Ihmeellisiä arvotuksia tarjoo unielämä. Tavallinen sielutiede on sen edessä aivan ymmällään. Mistä tulevat unet? Kuka ne laatii? Ei suinkaan sama persoona, joka ne luulee todellisiksi? Teosofeina voimme saada edes vähäisen selvyyttä, jos ajattelemme uninäytelmien luojaksi korkeampaa minuuttamme ja näyttelijäksi alempaa astralismentalista personallisuutta, joka astralitasolla unessa on itsetiedoton ja kaikille vaikutuksille altis: sentähden unet käyvätkin melkein konemaisen suunnitelman mukaan. Mutta päiväelämässäkin olemme me tavalliset ihmiset jokseenkin itsetiedottomia, verrattuina „heränneisiin", viisaihin, suuriin ihmisiin. Niinkuin elämä on unelma, niin on unikin elämää, kaikki on suhteellista ja kaikki on enemmän tai vähemmän leikkiä, näytelmää, ennenkuin olemme heränneet totiseen itsetietoiseen elämään.

Sellaiset varotukset, enteet ja opetukset, joita korkeampi

minuus tahtoo saattaa päivätajunnan tietoon, tulevat useimmiten meille uninäytelmien muodossa, astralitajunnan välityksellä. Tajuntamme on unessa itsetiedoton ja taipuu sekä ylhäältä tuleville vaikutelmille että myöskin ulkopuolelta tuleville käskyille, mikäli ne voivat sille tulla tajuttaviksi. Hypnotinen horros on eräänlaista unta, jossa hypnotisoija voi siirtää omat aatteensa ja ajatuksensa nukkujan tajuntaan ja herättää hänessä unikuvia. Lääkärit toimeenpanevat kaikenmoisia kokeita, jotka heidän mielestään ovat erinomaisen intresantteja ja opettavia; he antavat hypnotisoidun käskystä pistää tikarilla kuviteltua henkilöä, ja tämä on muka tieteellinen todistus siitä, ettei ihmisellä ole mitään siveellistä ohjaajaa sisässään vaan että hän toimii sokeasti vaikutelmien mukaan. Mutta sellaiset koehenkilöt, jotka ovat voineet päivätajuntaansa säilyttää muiston mielentilastaan kokeilun ajalta, vakuuttavat kaiken aikaa tunteneensa, että se oli vain leikkiä eli näytelmää; jos todella elävä henkilö olisi ollut surmattava, olisi kyllä heidän oma minänsä estänyt heitä täyttämästä annettua käskyä.

Näin me kaikki unessa usein saatamme tehdä tekoja, joita herättyämme kauhistumme. Mutta jos tarkastamme unitajuntaamme, huomaamme siinä aina olleen sellaisen hämärän sivuajatuksen, että „tämähän on vain näytelmää ja todellisuudessa en näin tekisi“. Nytpä voimme sanoa aivan samaa monesta päiväelämän teosta. Niinkuin uni on elämää, niin on elämäkin jossakin määrässä unta ja sekä yksityisten että koko kansain teot tapahtuvat usein melkein itsetiedottomasti. Koko politiikka, joka pinnalta nähden tekeytyy niin vakavaksi ja tärkeäksi, onkin suureksi osaksi leikkiä, näytelmää, jossa toinen kuvittelee taistelevansa isänmaan puolesta, toinen on ottanut päälleen sortajan naamarin, mutta kaikki kuitenkin sisäiseltä ihmiseltään voivat olla aivan toisenlaisia. Ne eivät teeskentele itsetietoisesti vaan uskovat tavallisesti olevansa aivan tosissaan, kun jonkun aikaa ensin ovat sitä toisilleen uskotelleet.

Me tavalliset ihmiset olemme kaikki suuria lapsia, jotka otamme osaa elämän suureen leikkinäytelmään. Mutta tehtävämme ei suinkaan ole aina pysyä lapsen kannalla, elämän johtavien voimien tahdottomina välikappaleina. Kerran tulee jokaiselle se aika, jolloin hän „herää“, niinkuin kaikilla kielillä aina on kutsuttu itsetietoisen elämän alkamista. Tämä uusi elämä ei silloin tule ulkonaisesti loistavana. „Herännyt“ voi pysyä ulkonaisessa elämässä entisen osansa näyttelijänä, mutta hänen tietoisuutensa siirtyy näkymättömään maailmaan

ja alkaa siellä elää ja toimia uudella, ennen aavistamattomalla tavalla. Hän hoitaa yhä tehtävänsä maailmassa yhtä tunnollisesti jopa paljon tunnollisemmin kuin ennen, mutta se on hänelle kuitenkin tullut sivuasiaksi. Ennen oli hänelle aina tärkeätä, että jotakin näkyväistä ja suurta tulosta olisi kaikesta toiminnastaan; nyt hän käsittää, että kaikki ulkonainen on kuvaa ja vertausta ja sentähden pieninkin asia on yhtä tärkeä kuin suurin. Pääasia ei ole, kuinka paljon saadaan aikaan vaan kuinka paljon voidaan ottaa oppia pienimmästäkin seikasta. Sille, ken käsittää, että ilot ja surut, voitot ja tappiot vain ovat osia suuresta elämännäytännöstä, käy elämän ulkonainen meno vähemmänarvoiseksi ja hän alkaa ikävöidä yhä elävämpää ja todellisempaa sisäistä elämää. Hän alkaa aavistaa sitä jumalallista todellisuutta, joka yhä enemmän vapautuu ajan ja paikan, ilon ja surun, aineen ja hengen vastakohdista ja tulee suureksi yhteiselämäksi, joka kussakin silmänräpäyksessä elää menneisyyttä, nykyisyyttä, tulevaisuutta — läheisyyttä ja kaukaisuutta — kärsimystä ja nautintoa eli toisin sanoin ikuista rauhaa.

V. H. V.

NÄKYMÄTÖN MAAILMA.

III.

Kun ihminen tällaisia kykyjä käyttämällä saattaa tutkia tätä näkymätöntä maailmaa, mitä hän siinä huomaa? Lyhyesti puhuen, jotta teille ainakin yleispiirteet selviäisivät, tahdon sanoa, että me huomaamme tämän näkymättömän maailman jakautuvan kahteen osastoon, astralimaailmaan ja mentaliseen. Nämä kaksi vastaavat (ei aivan tarkasti mutta ylimalkaisesti) oikeaoppista käsitystä helvetistä ja taivaasta, eli pikemmin taivaasta ja kiirastulesta; sillä vaikka on totta, että kauheita kärsimyksiä voi vaikeissa oloissa kohdata ihmiskuntaa tämän astralitason alemmassa osassa, niin kuitenkin kaikki hänelle tuleva rangaistus, olkoon se millaista tahansa, on puhdistavaa eikä kurittavaa. Kärsimys on aina ja joka tapauksessa aiottu ihmistä hyödyttämään. — Se kuuluu siihen järjestelmään, jonka tarkotuksena on ihmisen kehittäminen; se ei ole loppumatonta, merkityksetöntä rangaistusta — eli kostoa vaan ainoastaan suuren oikeuden lain järkähtämä-

töntä työskentelyä, joka laki kullekin antaa sen, minkä hän on ansainnut, ei palkkana tai rangaistuksena vaan yksinkertaisesti tieteellisenä seurauksena. Jos ihminen panee kätensä tuleen ja saa palohaavan, ei hänelle tule mieleenkään sanoa, että joku on häntä rangaissut teostaan; hän tietää, että se on luonnollinen seuraus; palavan aineen värähtelyt ovat näet niin nopeasti läpäisseet hänen nahkansa ja saaneet ruumiissa aikaan häiriöitä. Aivan samalla tavalla pahasta johtuva kärsimys ei ole ulkoapäin annettu rangaistus vaan ehdottomasti ja yksinomaan muuttumattoman lain ohjaama tulos siitä, mitä ihminen on tehnyt; ja näin kaikki hänelle tuleva rangaistus johtuu suuren Lain vaikutuksesta; se on tarkotettu hänelle puhdistukseksi ja avuksi ja saakin epäilemättä tämän tuloksen aikaan.

Alempi astralimaailma siis vastaa paljon enemmän kiirastulta kuin tavallista mieletöntä käsitystä helvetistä. Ei onneksi koko maailmankaikkeudessa ole mitään, joka vähääkään vastaisi helvettiä. Vaikkei siis ole olemassa sellaista loppumatonta kadotusta kuin keskiaikaisen munkin sairalloinen ja sekasotkuinen mielikuvitus on meille kuvannut, niin epäilemättä kuitenkin on yksilöllisiä kärsimystapauksia; mutta sekin kärsimys, olkoonpa toisinaan hyvinkin kauhea, on ihmiselle parhainta, koska hän ainoastaan sillä tavoin voi päästä vapaaksi himosta, joka hänet on vallannut, jonka hän on sallinut sisässään kasvaa; ainoastaan sillä tavoin voi hän heittää sen pois alkaakseen uudelleen ensi syntymässä paremmilla ehdoilla pyrkimystä korkeampaa kehitystä kohti.

Kuoleman jälkeisen elämän toinen osa eli taivasmaailma on taas myöskin seuraus ihmisen teoista, mutta kaikkein korkeimmista ja jaloimmista. Siellä kaikki henkinen voima, minkä hän on pannut liikkeelle maaelämän aikana, kantaa täyden hedelmän. Tässäkin tapauksessa on meillä tieteellinen kysymys ilmi saatetusta voimamäärästä, sillä voiman säilymisen laki pitää paikkansa kaikilla näillä ylemmillä tasoilla aivan niinkuin fyysillisellä. Ihmisen kaipuu jotakin ihannetta kohti, se epäitsekäs rakkaus, jonka hän itsestään antaa joko rukouksessa Jumalalle tai ainoastaan rakkaudessa ympärillään oleville — olkoon se sitten ylevää epäitsekästä ja kaikkikäsittävää rakkautta tai sitä tavallista, joka vain yhdelle tai kahdelle tuhlautuu — kaikki nämä ovat henkisiä voimia, eri asteisia ja eri voimaisia ja kaikki edustavat ilmi saatettua voimaa, joka ei koskaan tässä fyysillisessä elämässä voi tuottaa täysiä tuloksia, koska kaikki korkeammat ajatuksemme ja tunteemme kuuluvat kahleettoman sielun valtakun-

taan ja koska tämä alempi taso ei kykene tarjoomaan niiden täydentymiseen eli toteutumiseen maanalaa. Tämän huomaa parhaiten taiteilija tai runoilija, joka koettaa niitä toteuttaa — joka maalaa taulun tai kirjottaa runon tahtoen siten esittää muille, mitä hän näyssä on nähnyt tuosta korkeammasta maailmasta; tällainen taiteilija parhaiten tietää, kuinka peräti puutteellista on tämä ajatuksen esitys, kuinka parhainkin kuvaus, minkä hän voi tehdä, äärettömästi jää todellisuudesta jälelle.

Näin ollen kaikki nämä korkeammat ihanteet ja tunteet jäävät talteen suurena voimavarastona, joka ei koskaan elämän aikana fyysillisellä tasolla kulu loppuun. Kuoleman jälkeen ja alempien himojen ja halujen hajottua tyhjiin on näille korkeammille voimille mahdollisuus tulla ilmi. Silloin aukeaa korkeampi näkymätön maailma, yliluonnollisen ihana ja käsittämättömän loistoisa, jota on kutsuttu taivaaksi. Kaikki uskonnot ovat koettaneet sitä kuvata, mutta kaikki ovat siinä surkean huonosti onnistuneet. Meillä on kristillisiä kertomuksia siitä, kuinka taivaassa portit ovat jalokiviä ja kadut kultaa ja järvet tulta tai lasia ja puut kahdentoista laatuisia hedelmiä kantavia ja erilaisia kalliita kiviä; kaikki tämä on kömpelöä yritystä ja edustaa parasta, mitä kirjottajan mielikuvitus saattoi loihtia esiin. Samanlaista symboliikkaa tapaamme hindulaisissa ja buddhalaisissa kirjotuksissa, samoja kultaisia ja hopeisia puita ja kalliita kiviä kantavia jumalain puutarhoissa — karkeita mutta todellisuuden mukaan tehtyjä kuvauksia, joilla kirjottajat ovat tahtoneet esittää jotakin näkemäänsä, jotakin liian ihanaa sanoin lausuttavaksi.

Meidän päivinämme me teemme aivan erilaisen kuvan taivasmaailmasta. Se on paljon hienompi, älyllisempi ja peräti toisenlaatuinen, nimittäin paljon henkisempi, niille, jotka käsittävät, mitä henkisyys merkitsee. Mutta sittenkin meidän yrityksemme, vaikka ne meille ovat paljon tyydyttävämpiä, ovat yhtä kaukana kuvailtavasta suuresta todellisuudesta. Niinpä pysyy totena, mitä jo kauan sitte kirjotettiin: „Silmä ei ole nähnyt eikä korva ole kuullut eikä yhdenkään ihmisen sydämeen ole astunut, mitä Jumala on niille valmistanut, jotka häntä rakastavat". Mutta onpa yksi onnellinen erotus: se ei enää kuulu harvoille uskoville, vaan kaikille, sillä totisesti kaikkein täytyy rakastaa Häntä niin paljon kuin he Häntä tuntevat. Ei ole mitään erotusta; taivasmaailma on taivas kaikille niille, jotka sinne voivat päästä.

Sen sijaan että muutamat ihmiset määrätään taivaasen ja toiset helvettiin, niinkuin nykyinen jumaluusoppi tekee, olisi todenmukaisempaa sanoa, että jokaisen ihmisen täytyy käydä kummankin tilan läpi. Jokaisen täytyy kulkea kautta astralitason matkallansa taivasmaailmaan ja joka ihminen astralielämänsä lopulla saapuu tuohon taivasmaailmaan, jollei hän ole niin alkuperäisellä ja alhaisella kannalla, ettei hänellä ole koskaan ollut yhtään epäitsekästä ajatusta tai tunnetta. Siinä tapauksessa ei hänellä voi olla taivaselämää, koska kaikki nuo epäitsekkäät halut ja tunteet yksinomaan kuuluvat astralitasolle ja siellä saavat seurauksensa. On sellaisia ihmisiä, joilla luonnossaan on tuskin ollenkaan epäitsekkyyttä; sellaiset saavat myöskin korvauksen siitä, mitä hyvää ovat tehneet, ei taivasmaailmassa vaan alemmassa piirissä, astralitason korkeammassa osassa. Niinkuin kauan sitten sanottiin niistä, jotka julkisissa paikoissa rukoilivat, jotta he ihmisiltä nähtäisiin: „Totisesti minä sanon teille: he ovat saaneet palkkansa". Niinkuin käy korkeitten ihanteitten seuraajille, jotka eivät täällä saa aikaan kaikkea, mitä haluavat, niin käy niillekin, joiden ihanteet ovat itsekkäät; niillä on palkkansa kuoleman jälkeen; astralitason korkeammissa osissa he saavat tulokset; siellä heitä ympäröi se, mitä he ovat halunneet, mutta he jäävät vaille niitä suurempia tavaroita, joita he eivät ole halunneetkaan, koskeivät vielä ole sille asteelle kehittyneet. Kuitenkin kaikki tulevat olemaan onnellisia omalla tavallaan ja omalla ajallaan. Itsekkäät epäilemättä kärsivät paljon matkallaan tuohon piiriin, mutta heillekin on jotain varattuna — kaikille jotakin.

Te näette, että tämä on paljon avarampi aate kuin kirkollinen. Me menemme vähän kauemmaksi kuin vanhoilliset uskovaiset ja voimme niin tehdä sentähden, että koko järjestelmä on tieteellinen eikä ole kysymyskään mistään puolueellisuudesta, joka toisia päästäisi taivaasen ja toisia sieltä pidättäisi.

Tämä ei ole mitään arvelua: se on yksinkertainen totuus, joka perustuu tarkkoihin havaintoihin ja jonka voi nähdä todeksi ne, joiden silmät ovat auenneet noilla korkeammilla tasoilla. Eikä taivasmaailma ole pelkkä unten valtakunta; se on elävää todellisuutta. Totta tosiaan se taso on itse Jumalallisen Järjen, joka aina vastaa, kun sen puoleen käännytään. Jos ihmisellä on ääretön varasto suurenmoisia henkisiä harrastuksia, vetää hän korkeudesta niille vastaavaa voimanvuodatusta; mutta jos toiselta puolen ihmisellä on luonnossaan vain pieni rahtu epäitsekkyyttä, niin sekin rahtu saa

aikaan vastaavan tuloksen. Ei tule kysymykseen, että toinen pääsisi sisään ja toinen jätettäisiin ulos vaan jokainen saa mitä hän voi ottaa vastaan. Tämä on taivasmaailman pääperuste. Joka ihminen on siellä onnellinen; kaikki eivät välttämättä ole yhtä onnellisia eivätkä samalla tavoin onnellisia, vaan kukin onnellinen onnellisuuskykynsä korkeimpaan määrään asti. Ainoa mikä häntä estää menemästä edemmäksi, on se, ettei hän voi enempää ottaa vastaan. Jokainen astia täytetään äyräilleen; vaikka muutamat astiat ovat pienet ja toiset suuret, täytetään ne kaikki tilavuutensa mukaan.

Meidän täytyy myöntää, että tämä on paljon järkevämpi aate kuin nykyaikaisen jumaluusopin kannattama. Tänään ei ole ollut aikomukseni antaa teille yksityiskohtia haudan tuonpuolisten maailmoiden oloista, vaan ennemmin osottaa, että ne kaikki ovat yhtä ja samaa maailmaa, osottaa, ettei ole mitään äkkinäistä muutosta vaan että kaikki on järjellistä, yhdenjaksoista ja asteettaista päästä päähän. Mitä paikkaan tulee, olen kertonut, että nämä maailmat ovat tässä paikassa meidän ympärillämme. Mutta kysytte ehkä, kuinka se on mahdollista? Jos avaruus ympärillämme on ainetta täysi, kuinka tuo aine voi olla olemassa, vaikka se olisikin kuinka hienoa?

En luule, että asianlaita on liian vaikea käsittää. On tunnettu tieteellinen tosiasia, että maan kovimmissakin aineissa kaksi atomia ei kajoo toisiinsa; joka atomilla on aina oma värähdysalansa; niin muodoin on myöskin tilaa niiden välillä. Jokainen fyysillinen atomi uipi astralimeressä, astraliaine ympäröi fyysillistä ainetta merenä ja tunkeutuu joka välipaikkaan.

Nämä samat lait selittävät toisen ilmiön, josta olette kuulleet — aineen käymisen aineen läpi spiritistisessä istunnossa. Aine, joko fyysilliseetterisessä tai astralisessa tilassa voi aivan helposti käydä tiheän fyysillisen aineen läpi, ikäänkuin ei sitä olisikaan, juuri tämän läpäiseväisyytensä vuoksi, niin että koko asia, mikä näytti niin vaikealta, tulee hyvin yksinkertaiseksi käsittää.

Yksi varottava sana vielä tähän näkymättömään maailmaan nähden. Älkää luulko, että nämä aineen eri asteet eli jaotukset lepäisivät toistensa päällä kuin kirjakaapin hyllyt. Käsittäkää, että läpäiseväisyys on täydellinen jokaisen fyysillisen kappaleen sisällä ja ympärillä. On jo tunnettu, että eetteri läpäisee kaikki fyysilliset aineet. Jos voisin, tahtoisin saattaa teille selväksi, kuinka äärettömän luonnollista tämä

kaikki on, ja varottaa teitä niistä monista erehdyksistä, jotka voivat syntyä, kun otaksutaan, että kaikki fyysillisen tuolla puolen ei ole luonnollista vaan yliluonnollista. Se ei ole lainkaan niin. Se on ylifyysillistä, jos niin tahdotte sanoa, mutta ei yliluonnollista. Kaikki on yhtä järjestelmää ja samat lait käyvät läpi kaiken. On totta, että näillä tasoilla on vissi ulottuvaisuus ulospäin, mitä tulee tähän fyysilliseen maahan. Meillä on ensin kiinteä maapallomme, joka suurimmaksi osaksi on veden peitossa. Sen yläpuolella on ilmakehä, mutta näitä kolmea aineentilaa läpäisee astralinen aine; siinä vain on ero, että astraliaine, ollen paljon keveämpi, nousee korkeammalle maan yläpuolelle kuin ilma. Jos jollekin olisi mahdollista päästä maamme ilmakehän toiselle puolelle, voisi hän vielä jonkun aikaa olla astralitasolla, koska astralitaso ulottuu paljon kauemmaksi kuin fyysillinen ilmakehä; siinä suhteessa siis astralitaso on korkeammalla. Se on siis kyllä tässä paikassa tällä hetkellä, mutta se ulottuu kauemmaksi ja sillä on laajempi piiri kuin maalla.

Sama on laita mentalitason; siinä meillä on vielä hienompaa ainetta; se läpäisee astralisen ja fyysillisen aineen aivan täydelleen ja ulottuu taas vielä kauemmaksi maasta kuin astralitaso. Kuitenkin maamme mentalitasokin on erityinen pallo, paljon suurempi tosin kuin se fyysillinen planetta, jota se ympäröi, mutta sittenkin miljonien peninkulmien erottama muiden planettojen mentalitasosta. Jos sitävastoin menemme mentalitason tuolle puolen ja tulemme buddhiselle tasolle, ei siellä ole mitään jaotusta, sillä se taso on yhteinen kaikille meidän ketjumme planetoille. Ja sama on myöskin luultavasti vielä paljon suuremmassa määrässä totta muihin korkeampiin valtakuntiin nähden, mutta niistä meillä ei ole nyt aikaa puhua. Ne eivät kuulu tämän luennon alaan. Ne jotka tahtovat ymmärtää luonnon tasoja ja saada jonkun käsityksen näiden korkeampien maailmoiden ihmeistä ja kauneuksista, voivat saavuttaa toivomuksensa tutkimalla teosofista kirjallisuutta. Kehottaisin heitä tutkimaan minun kirjottamaani kirjaa „The Other Side of Death“ (ruotsiksi: „Andra sidan döden“) ja myöskin kahta teosofisista käsikirjoista, viidettä ja kuudetta, „The Astral Plane“ ja „The Devachanic Plane“. Jos he lukevat nämä kirjat huolellisesti, saavat he oppia kaiken, mitä me nykyään tiedämme näistä näkymättömistä maailmoista, ja minä voin vakuuttaa heille, että he myöskin löytävät, niinkuin me muut olemme löytäneet, että koko tämä järjestelmä on niin johdonmukainen, niin yhtenäinen ja helppo käsittää, ettei siinä ole mitään

mahdottomuuksia, ettei tarvita mitään älyvoimistelua, ei mitään vaarallisia hyppäyksiä heikkojen kohtien yli, jossa järki ei löydä varmaa maaperää, vaan että nousu on vakava ja varma askeleelta askeleelle, sillä me emme tee kenenkään vakaumuksille väkivaltaa.

He tulevat huomaamaan, että tämä oppijärjestelmä, jonka heille esitämme, on kauttaaltaan joka suuntaan järjenmukainen. Se on itse asiassa terveen järjen oppaaksi ottaminen, niinkuin kaikki okkultismi, minkä minä tunnen. Jos tapaatte jotain luuloteltua okkultismia, joka uskollenne tekee väkivaltaisia vaatimuksia, joka ehdottaa kaikenmoisia kummallisia luonnottomia toimituksia, on teillä täysi syy epäillä tuota n. k. okkultismia ja tuntea, ettei se ole oikeata laatua. Kaikissa mahdollisesti syntyvissä tapauksissa ihmisen pitää käyttää tervettä järkeään. En sano, ettei mikään muu kuin järki voisi teitä auttaa. Löytyy henkinen varmuus, joka tulee tuonnempaa ja josta on mahdotonta järkeillä; mutta se tulee vasta tiedon jälestä. Se ihminen, jolla on tuo varma intuitivinen tieto jostakin asiasta, hän on tuntenut sen asian jo sitä ennen jossakin toisessa elämässä. Sieluna hän senvuoksi yhä tuntee sen ja hänen vakaumuksensa siitä perustuu järkeen ja kokemukseen, vaikka johtopäätösten sarjan eri osat, joilla hän tähän varmuuteen pääsee, eivät ole hänen fyysillisten aivojensa muistissa. Sellaiset intuitsionit ovat kuitenkin harvinaisia ja järjen täytyy olla oppaamme kaikissa uskoissamme. Varmasti se oppijärjestelmä, joka vaatii meitä loukkaamaan järkeämme, olisi heti hylättävä. Teosofeina me panemme erityistä painoa sille tosiasialle, että kaikenlaatuinen sokea usko on kahle, joka ihmistä pidättää henkisessä kilvottelussa. Joka tahtoo edistyä, heittäköön pois sokean uskon; hänen täytyy oppia, ettei mikään erityinen kirja ole erehtymätön, sillä totuuden tietomme on asteettain enenevä ja me opimme vähitellen enemmän ja enemmän kultakin kuluvalta päivältä.

Teosofialla ei ole uskonkappaleita tutkijalle tyrkytettävänä, ei mitään uskoa, joka kerta kaikkiaan on „pyhille ilmotettu“. Sillä on joku määrä tietoa tarjottavana tutkittavaksi, mutta tutkija älköön unohtako, että ne, jotka se on kehittänyt kirjojen kirjottajiksi ja luentojen pitäjiksi, ovat itsekin opiskelijoita, jotka alituisesti tekevät havaintoja ja oppivat. Ken tahtoo seurata teosofista ajattelua, lukekoon viimeisiä kirjain painoksia, ei aikaisempia, koska painosten julkaisemisen välillä on havaittu uusia tosiseikkoja. On jäseniä, jotka tahtoisivat saada eteensä määrätyn täydellisen uskon-

opin, jonka he voisivat kerrassaan oppia, niin ettei enää tarvittaisi mitään ajattelemista, mutta tämä on halu, jota kirjailijamme eivät voi tyydyttää, sillä vaikka teosofiset aatteet ovat mitä korkeimmassa määrässä uskonnollisia, on niihin tultu kokonaan tieteelliseltä näkökannalta lähtien. Teosofian tehtävä on yhdistää nämä kaksi ajatussuuntaa ja osottaa, ettei uskonnon ja tieteen välillä tarvitse olla ristiriitaa, vaan että päinvastoin tiede on uskonnon palvelija ja uskonto on kaikista tieteellisen tutkimuksen esineistä korkein.

Ne jotka tahtovat tutkia teosofian opetuksia, tulevat näkemään, niinkuin me olemme nähneet, että se vuosi vuodelta kasvaa mieltäkiinnittävämmäksi, että se antaa yhä enemmän ja enemmän tyydytystä heidän järjelleen ja samalla heidän korkeimmille tunteilleen ja toiveilleen täydellisempää toteutusta. Ne jotka teosofiaa tutkivat, eivät sitä koskaan tule katumaan; kautta tulevien elämiensä he saavat syytä olla kiitollisia siitä, että ovat ryhtyneet tutkimaan mahtavaa ja kaikkikäsittävää Viisaus-uskontoa, jota me nykyaikana kutsumme Teosofiaksi.

C. W. Leadbeater.

KAITSELMUKSEN KÄSI.

Äitivainajallani oli tapana sanoa: „Kyllä jumala jonkun neuvon johdattaa". Kun hänen ruokavaransa usein olivat niin lopussa, ettei hän tietänyt, mistä olisi perheelleen laittanut yksinkertaisen aterian seuraavaksi kerraksi, sanoi hän meille lapsille: „Ei minulla, lapsirukat, ole mitään teille suuhun annettavaa, mutta kyllä jumala sentään vieläkin jonkun neuvon johdattaa". Sitten polvistui hän olkivuoteen ääreen ja rukoili hartaasti, että „jumala kääntäisi ihmisten sydämet", jotta saataisiin jotakin syötävää. Näin itsensä rukouksella evästettyään lähti hän kylään ruokaa hakemaan. Kun hän palasi nälkäisten lastensa luo, loistivat hänen silmänsä ilosta ja hän sanoi: „Katsokaas, lapsikullat, kuinka jumala taas piti meistä huolen. Nyt olen taas saanut teille ruokaa".

Muistan niinkuin eilisen päivän senkin hetken, jona vanhempani lähtivät maailmalle „vahingon apua" hakemaan. Isäni oli jonkinmoisena torpparina, tehden työpäiviä taloon. Syksyllä paloivat kaikki elomme talon riihen mukana, eikä

meille jäänyt mitään suuhun pantavaa. Vanhempani jättivät vanhemman veljeni, joka oli 7, ja minut, joka olin 4 vuoden ikäinen, viikkokaudeksi kahdenkesken kotiin. Äitini evästäytyi tavallisuuden mukaan rukouksella ja lohdutti meitä, sanoen, että jumala kyllä „jonkun neuvon johdattaisi".

Nälän ahdistamina etsimme veljeni ja minä ruokaa, mutta emme löytäneet leivänpalaa mistään. Hyllynnurkasta löysimme viimein kuivaneen luunpalan. Kun meillä oli suolaa puukupissa oli ateria valmis. Kastoimme luuta suolaveteen. Janon tultua joimme vettä. Mutta tämä ravinto olisi ajanpitkään tehnyt meidät liian heikoiksi, jos ei jumala olisi taas „johdattanut jotakin neuvoa". Veljeni meni kylään ja palasi sieltä mukanaan paperipussillinen kylmiä perunoita, paistettuja silakoita ja leivänpaloja. Mutta jumala „johdatti" vieläkin paremman neuvon, sillä viikon päiväin kuluttua palasivat vanhempamme kotia, tuoden vankan leipäsäkillisen.

„Kun minä kuolen, niin minun sanani elävät", oli äidilläni myös tapana sanoa. Nämä sanat olen pitkin ikääni muistanut. Erittäinkin olen lohduttanut itseäni niillä hänen sanoillaan, että „jumala jonkun neuvon johdattaa".

Jumalan „johdattamaa neuvoa" nimitän tässä kaitselmuksen kädeksi, ja tämän „käden" johtoon luotan täydellisesti. Voisin mainita monta esimerkkiä, miten kaitselmuksen käsi on ohjannut mitä surkeimmilta tuntuvat kohtaukset onnelliseen päämäärään.

Erehdykset ja ja väärinkäsityksetkin ovat kaitselmuksen kädessä välineitä, joilla tehdään siunausta tuottavaa työtä. Tässä yksi ainoa esimerkki, joka valaisee asiaa. Kun viime jouluksi matkustin Peräseinäjoelle perhettäni tapaamaan, en osannut aavistaakaan, että siellä ollessani saisin viedä nuorimman lapseni hautaan.

Vähää ennen lähtöäni sain vaimoltani kirjekortin, jossa tämä pyysi minun tuomaan sinne lapsille vähän värillistä paperia ja — No mitä oli se toinen ostos? Sana oli kirjotettu niin, että sen saattoi lukea kahdella tavalla. Otin suurennuslasin käteeni ja katsoin sen läpi. Ei se sittenkään ollut selvempi. Sen sanan voi näet lukea joko „hiusöljyksi" tai „liinaöljyksi". Ihmettelin, kuinka vaimoni puhuisi liinaöljystä, kun se puhtaalla suomenkielellä on pellavaöljyä. Tuumailin, kumpaa ostaisin. Pelkäsin, että pitäisi olla toista, jos toista veisin. Mutta minäpä keksin keinon. Päätin ostaa kumpaakin. Niin vein mukana sekä hius- että pellavaöljyä.

Perille päästyäni annoin vaimoni käteen ensin pellavaöljypullon ja sanoin: „Tässä on pyytämääsi liinaöljyä".

„Mitä sinä nyt olet tehnyt", sanoi hän. „Hiusöljyähän minä sinun tuomaan pyysin".

„Älä hätäile, täällä on hiusöljyäkin", sanoin minä. Sitten kerroin vaimolleni miten tuo sana oli tuhrautunut niin epäselväksi, että sen saattoi lukea kahdella tavalla.

„No kyllähän tuo pellavaöljykin aikaa voittaen sijansa saanee. Pysyyhän pullo tuolla laudalla", puheli vaimoni.

Jouluk. 28 p:nä olin käymässä paikkakunnan kansakoululla. Kun kello 7 illalla palasin sieltä, oli kotona tapahtunut kamala onnettomuus. Lapsi oli kaatunut takan vieressä olevalta tuolilta lattiaan, vetäen takalla olevan vesipadan päälleen.

„Tuomasi pellavaöljy oli erinomaiseen tarpeeseen", sanoi vaimoni. „Oli kaitselmuksen johdatus, että se sana oli niin epäselvä. Voitelin heti lapsen ruumiin pellavaöljyllä, joka kohta lievensi pienokaisen hirveät tuskat", selitti äitiparka kyynelsilmin. „Ajatteles, millä olisin palanutta lasta voidellut, jos ei tätä pellavaöljyä olisi ollut. Ei meillä ole maidontippaa puhumattakaan kermasta, joka palaneeseen olisi hyvää".

Vaikka lapsi kuolikin, huojensi pellavaöljyllä voiteleminen kumminkin hänen tuskiaan.

Tämän aikakauskirjan 2 numerossa on nimimerkki L. N. pannut kysymykseen, eikö vanhempain karma tällaisessa tapauksessa myös ole tekijänä. Olkoon sen asian laita miten tahansa; minä kuitenkin uskon, että tätäkin tapaturmakuolemaa johti karman laki. Mutta sama hyvä laki piti huolta siitä, ettei pienokaisen tarvinnut ylenmäärin kärsiä. Kaitselmuksen käsi saattoi edellä mainitun sanan niin epäselväksi, että minä tiesin tuoda mukanani pellavaöljyä, joka on niin mainio palohaavojen tuottaman tuskan lieventäjä.

Aate.

SPIRITISTISIÄ IHMEITÄ.

THOMAS COLLEYN KERTOMUS MATERIALISATSIONI-ISTUNNOISTA, JOISSA PASTORI MONCK OLI MEDIUMINA.

Viime vuonna luettiin seuraava uutinen Omantunnon kesäkuun numerossa:

„Suuri on totuus ja voittaa". Ihmeellinen ajan merkki. Englannin tunnetuimpia spiritistejä on arkkirovasti (archdeacon) T. Colley. Lokakuun 6 p:nä v. 1905 piti hän merkillisen esitelmän Weymouthissa, jossa hän kertoi muutamista harvinaisen mieltäkiinnittävistä ja vakuuttavista kokemuksistaan spiritististen aineellistumien alalla. Esitelmä herätti tavatonta huomiota ja rovasti Colley oli itse niin vakuutettu kokemustensa todellisuudesta, että hän sitoutui maksamaan tuhat puntaa (25,000 m:kaa) tunnetulle silmänkääntäjälle, Mr. Maskelynelle, jos tämä „millä tavalla, milloin ja missä tahansa silmänkääntötempuillaan" voisi matkia niitä ilmiöitä, joita rovasti oli nähnyt. Mr. Maskelyne, joka Suomessa käyneen herra Faustinuksen tavalla on valinnut elinkeinokseen „paljastaa" spiritistisiä ilmiöitä, vastasi ensin pilkallisesti rovasti Colleyn vaatimukseen, mutta otti lopulta todistaakseen yhden ihmeellisen materialisatsioni-ilmiön valheellisuuden. Lokakuun 8 p:nä 1906 Mr. Maskelyne antoi paljastus-istuntonsa St. George's Hallissa Lontoossa. Mielestään onnistuneen istuntonsa johdosta Mr. Maskelyne sitten vaati rovastin maksamaan vetosumman ja haastoi hänet oikeuteen, kun hän ei maksanut. Mutta rovasti Colley selitti, että Mr. Maskelyne ei suinkaan osannut häntä vakuuttaa, koska hän heti oli nähnyt Mr. M:n käyttämät temput ja antoi puolestaan vastahaasteen Mr. Maskelynelle. Tämä yhtä harvinainen kuin huomiota herättävä oikeusjuttu oli esillä viime huhtikuun 24 p:nä ja seuraavina päivinä. Rovasti Colleyn puolustukseksi esiintyi oikeudessa vanha tohtori A. R. Wallace, Darwinin kuuluisa työtoveri, ja teki kaikkiin läsnäolijoihin syvän vaikutuksen kertoessaan omista samanlaisista kokemuksistaan. Juryn päätös oli, ettei se katsonut Mr. Maskelyneä vetosummaa ansainneeksi. Ja koska M. muutamassa painetussa kirjotuksessa, jota hänen istunnoissaan jaettiin kuulijoille, oli valheellisesti panetellut rovasti Colleyta, tuomittiin hän maksamaan 75 punnan (1900 m:kan) sakko.

Aikomuksemme on jossain tulevassa Omantunnon numerossa julkaista otteita rovasti Colleyn esitelmästä".

Täytämme nyt lupauksemme ottaessamme tähän kysymyksessä olevan esitelmän, ainoastaan hieman supistettuna, samalla pyytäen „Tietäjän" lukijoita muistamaan, että rovasti Colley on vakaumukseltaan kristitty, vaikka kokemustensa nojalla samalla spiritisti.

„Tässä on ote päiväkirjastani 28 p:ltä jouluk. 1877. Meitä oli koossa viisi henkeä minun luonani mediumin ympärillä. Ensimäinen outo näky, joka siinä tilaisuudessa tuli luoksemme, oli pieni lapsi, sellainen kuin muutkin 6—7 vuoden ikäiset. Tämä pienokainen, jonka kaikki näimme — kolme kaasuliekkiä paloi täydessä loistossaan — kasvoi esiin silmäimme edessä.

Välttääkseni tarpeettomia toistamisia tahdon heti alussa kuvata, kuinka tavallisesti tapahtui, kun psyykkiset ystävämme näyttäytyivät meille. Minä seisoin mediumin oikealla puolella ja niin pian kun hän vaipui transsiin, panin vasemman käteni hänen selkänsä taakse ja saatoin siis tarkasti seurata, mitä tapahtui. Ilmiö alkoi siten, että mediumin mustasta

puvusta vasemmalta kyljeltä virtasi esiin ikäänkuin kiehuvan vesikattilan torvesta höyryä, joka parin tuuman päässä mediumin ruumiista tiheni pilvenmuotoiseksi. Näytti aivankuin olisi muodostunnt tavattoman paljon valkoista hienoa harsoa, josta nämä oudot olennot astuivat esiin, väliin epäröivinä ja epävarmoina, väliin luonnollisina ja ilman vaikeutta. Sillä niinkuin pilvi otti syliinsä Herran, kun opetuslapset seisoivat katsellen taivaasen mennyttä Mestariaan, siten esiintyivät aineellistuneet ystävämme pilvestä, joka käsittämättömällä tavalla syntyi mediumista; kun ne menivät luotamme, katosivat ne samalla lailla, niin että mediumin ruumis imi ne takaisin itseensä.

Palaan nyt istuntoon 28 p:ltä jouluk. 1877. Aineellistunut olento, joka nyt tuli luoksemme, oli kultakutrinen tyttönen, valkoiseen puettu. Hän käyttäytyi aivankuin tavallinen lapsi, taputti käsiään, pani huulensa suppuun kuin suudellakseen ja puhui lapsellisesti sopertaen. Ulkona oli kylmä ja liedellä paloi aimo valkea. Pienokainen seisoi paljailla jaloillaan liesikivellä ja kurottautui ottamaan jotakin uuninreunukselta, kun yhtäkkiä lieska leimahti huoneesen niin kiivaasti, että lähimpänä istuvat vetivät tuolinsa taappäin; pienokainen kirkaisi, pakeni pelästyen minun luokseni ja piilottautui. Kysyin heti: „Poltitko itseäsi, tyttöseni?“ „Kyllä“, vastasi mediumi, „ja *minä tunsin sen*“. Ja kuitenkin oli mediumi toisessa päässä huonetta kaukana valkeasta.

Nämä tunnesiteet mediumin ja henkiolennon välillä ovat hyvin merkillisiä. Olen usein pannut sen merkille ja turhaan koettanut sitä ymmärtää. Kerran kun useampia naisen päitä näkyi mediumin sivulla voimatta etääntyä hänestä kauaksi, panin oikean käteni mediumin silmien eteen ja kosketin toisella eri osia aineistumien kasvoissa, ja mediumi saattoi paikalla sanoa, koskinko otsaan, leukaan, nenään j. n. e. Tämä tuntuu johonkin määrin ymmärrettävältä, sillä tässä oli mediumin ja aineistuneen välillä vielä olemassa yhteys, mutta vaikeampi on tätä ymmärtää, kun haamu on täysin aineistunut, mediumista erkautunut ja aivan erityinen yksilöllisyys[1]).

Olen ollut mukana kun mediumi on irrottautunut aineistuneesta hengestä s. o. katkaissut sen hunnun eli pilven, josta äsken puhuin, ja mennyt alempaan huonekertaan jät-

[1]) Ehkei niinkään vaikea ymmärtää, kun muistamme, että aineistunut ruumis on muodostunut mediumin eetteriruumiin osasista — ja että eetteriruumis juuri on elinvoiman ja tunnon välittäjänä ihmisellä.

Toim.

täen haamun meidän luoksemme. Kun hän palasi takaisin, tunsi hän heti esineen, jonka minä olin pannut aineistuneen olennon käteen hetkistä ennemmin, vaikka molemmin käsin pidin tästä kädestä kiinni. Eikä siinä kyllin: hän ojensi minulle heti senjälkeen saman pienen esineen, joka siis jollain ihmeellisellä tavalla oli siirtynyt hengen käsistä, jotka olivat minun huostassani, mediumin käteen. Tätä on minun hyvin vaikea käsittää. Sillä näyttää olevan jotain tekemistä sen ilmiön kanssa, että aine läpäisee aineen.

Mutta mitä on aine? Emme tiedä sitä tarkoin, ja kun piispa Berkeley aikanaan sanoi, ettei ainetta ole olemassa, tarkotti hän samaa kuin tiede.

Tämä tunneyhteys aineistuneen ja mediumin välillä merkitsee siis totuutta, joka meidän ajallamme alkaa selvitä, sillä se näkymätön aines, jota me kutsumme henkiseksi aineeksi, on kaikesta luodusta lujinta. Aine sellaisena kuin sen tunnemme maan päällä, on ainoastaan jumalallisen ajatuksen säteilyä, jumalallisen tahdon ruumistusta, hengen viimeinen ilmaus, sillä paljastaan henki on ensimäinen käsittämätön aihe, se luomaton, jota kutsumme Jumalaksi, sillä „Jumala on henki".

Tuona samana muistettavana iltana näyttäytyi myös erinomaisen kaunis naishaamu, joka pitkäksi aikaa jäi luoksemme. Kun hän palasi mediumin luo käytyään ympäri huonetta, saatoin selvästi tarkastaa, kuinka hän kaasumaista lankaa myöten imeytyi takaisin mediumin ruumiisen. Niinkuin pilvipyörre erämaassa vetää santapatsaan ylös ilmaan, niin mediumi tässä näytti imevän henki-ilmestyksen itseensä, ja tämä tapahtui minun pyynnöstäni niin hitaasti, että rauhallisesti saatoin seurata menettelyä. Panin korvani mediumin rinnalle ja tunsin kuinka levottomasti hänen sydämensä sykki, ja samalla näin muutaman tuuman päässä kasvoistani hengen imeytyvän mediumin mustan papinkauhtanan kautta sisään. Mediumi oli elävänä ovena, jonka kautta tuo olento hetkeksi tuli luoksemme ja taas samaa tietä palasi kotiinsa näkymättömiin maailmoihin; olen sen nähnyt, mutta kuinka se tapahtui, sitä en tiedä.

Kysyn teiltä nyt, kuinka olisin voinut olla tulematta spiritistiksi, kun ei ainoastaan kerran vaan monta monituista kertaa olen tällaisia asioita nähnyt. Piispa Colenso, eräs entinen ystäväni, jolle kerroin kokemuksistani, huudahti: „antaisin mielelläni oikean käteni saadakseni itse nähdä, mitä nyt olette kertoneet".

Liian pitkäksi kävisi tässä esitelmässä seurata päiväkirjaani päivä päivältä, minun täytyy jättää paljon pois, mutta se kokemus, josta nyt tahdon tehdä selkoa, on niin tärkeä, että sen tahdon kertoa kokonaisuudessaan. Mediumimme tapana oli vaipua horroksiin ja pysyä tajuttomana aineistumisten aikana. Hereillään ollessaan voi hän nähdä henkiolennot mutta tultuaan horroksiin on hän aivan tajuton.

Muiden muassa ilmestyi luoksemme eräs, joka sanoi olleensa mediumin vanha koulutoveri Samuel Whyler. Hän oli jo monta kertaa ennen puhunut meille tämän ja muitten mediumien kautta, ja jos jonkun ihmisen yksilöllisyyttä voidaan arvostella hänen sanojensa ja puheenpartensa mukaan, niin voin vakuuttaa, että hän aina oli kaltaisensa, joko hän sitten puhui toisen tai toisen suun kautta taikka aivan aineistuneena, niinkuin siinä istunnossa, josta nyt aion puhua.

Oli 8 p. lokak. 1877. Mediumi oli vaipunut horroksiin ja ulos hänen ruumiistaan tuli äsken kertomallani tavalla täysin aineistunut miesolento, joka sanoi olevansa Samuel. Piirimme läsnäolijain joukossa oli eräs henkilö, rovasti A., joka heti tunsi hänet, oman seurakuntansa pastorivainajan; A. oli ennenkin tuntenut Samuelin äänen, kun hän oli puhunut mediumin kautta.

Tänä iltana vartioi mediumia Lilly, eräs henkiystävistämme, ja kummallista oli kuulla, kuinka suuri oli ero Lillyn äänen ja täysin aineistuneen Samuelin äänen välillä, ja samalla huomata, että samat sanat ja lauseen käänteet, jotka olivat olleet Samuelille ominaisia hänen puhuessaan mediumin kautta, nytkin esiintyivät, kun hän puhui omalla suullaan.

Rovasti A. tunsi hyvin entisen pastorinsa, keskusteli ja käveli ympäri hänen kanssaan, joka nyt hetkeksi oli puettu ruumiilliseen muotoon. Hän kysyi Lillyltä (johtajalta), olisiko mahdollista herättää mediumi, että hänkin saisi nähdä vanhan ystävänsä. He neuvottelivat kauvan aikaa, eikä kummakaan, sillä kaikki tiesimme, että mediumi oli hyvin heikkohermoinen ja herkkätuntoinen ja pelkäsimme hänen jotenkin loukkaantuvan. Mutta Lilly ei arvellut koetta vaaralliseksi, jos vaan menettelisimme varovaisesi. Mitä nyt seurasi, on helpommin ajateltavissa kuin kuvattavissa. Herätimme hänet hyvin varovaisesti, ensin oli hän aivan kuin unenkohmelossa, sitten tuijotti hän kummissaan aineistunutta olentoa, hypähti rajusti paikaltaan ja juoksi vanhan koulutoverinsa luo huudahtaen: „Mutta sehän on Sam! Voinpa vannoa, että se on Sam!“ Annettiin kättä ja tervehdittiin,

mediumi oli ilosta haltioissaan, ja me kaikki ihmettelimme tätä henkivoiman erinomaista ilmausta.

Aika ei salli minun kertoa kaikkea, mitä sinä iltana näin ja kirjotin muistiin, mutta yhdestä asiasta täytyy minun puhua tarkemmin. Tapahtui usein, että molemmat ystävät (mediumi ja aineistunut) tahtoivat puhua yhtaikaa. Silloin tuli aina hetkellinen keskeytys, jolloin kumpikaan ei saanut sanaa suustaan. Näytti siltä kuin Samuel olisi tarvinnut avukseen mediumin hengityksen voidakseen puhua, ja samaten oli mediumi kykenemätön sanomaan mitään niinkauan kuin aineistunut henki puhui. Kun vanhat ystävät tapaavat toisensa, on heillä niin paljon toisilleen sanottavana, että molemmat usein tahtovat puhua yhtaikaa.

Tämä omituinen kohtaus ja hetken erilaiset tunteet saivat minut ajattelemaan, millainen ilo ja kummastus mahtoi olla Jeesuksen opetuslapsilla kun he näkivät Mestarinsa lukituista ovista huolimatta äkkiä seisovan heidän keskellään ja sanovan: „Rauha teille".

Samuelin aineistunut henki-ilmestys, s. o. Samuel itse, tuttu ystävämme puettuna tilapäisiin maallisiin aineyhdistymiin, viipyi kauan luonamme ja käveli iloisena ja puheliaana ympäri huonetta entisen koulutoverinsa kanssa. Lopuksi pakottivat meille tuntemattomat lait hänen vasten tahtoaan vetäytymään takaisin. Mediumi vaipui taas horroksiin ja Samuel haihtui niinkuin tavallisesti mediumin sisään.

Tämä elämän siirtyminen toiselta olemistasolta toiselle ei suinkaan ole sattuman varassa vaan vaatii suurta huolta toimeenpanemisessa. Tarvitaan yhteistyötä haudantakaisten henkien ja samoin ajattelevien meikäläisten välillä, vakavaa, raitista, ajattelevaa ja pelotonta totuuden etsimistä. Sentähden, niinkuin Jeesus valmistautui maalliseen kutsumukseensa paastoomalla 40 päivää ja 40 yötä, niin meidänkin täytyy kieltäymyksen, raittiin ja kohtuullisen elämäntavan kautta valmistautua, jos tahdomme auttaa näiden ihmeiden aikaansaamista.

Jokaisen, joka haluaa nähdä hyviä tuloksia, on näin meneteltävä. Ilman sitä ei voida koskaan saada tällaisia ilmiöitä. Me olemme näet oppineet, että sellaiset valmistukset ovat paljon tärkeämmät kuin alussa luulimme. Raamattu osottaa, kuinka tärkeä natsari-lupaus oli ja että Jeesuksen ystävät olivat erityisesti valitut psyykkisiin voimiinsa nähden, jotta voisivat antaa herrallensa aineksia, jotka olisivat sopusoinnussa hänen ihmeitä luovan voimansa kanssa.

Jeesus tarvitsi näet ei ainoastaan enkelimaailman apua

vaan myöskin sitä voimaa, jonka opetuslapset, varsinkin Pietari, Johannes ja Jaakoppi, saattoivat tarjota hänelle uskonsa ja rakkautensa kautta, sillä tuntuu kuin hän ainoastaan heidän seurassaan olisi voinut tehdä monet ihmetyönsä. Ja kun nämä voimat ja mahdollisuudet eivät olleet käytettävänä, luemme, ettei hän voinut siellä tehdä mitään väkevää työtä heidän epäuskonsa tähden.

Mutta palaan kertomukseeni. Useampia vuosia sitten olin mediumin kautta saanut kirjeen eräältä vaimoni kuolleelta nuoruudenystävältä, Alicelta, johon minäkin olin hyvin kiintynyt. Eräänä iltana istuimme viisi henkeä yhdessä mediumi Monckin ympärillä, joka oli vaipunut horroksiin. Samalla tavalla kuin äsken kuvasin, muodostui nytkin mediumin rinnasta naisolento; ensiksi valmistui pää, sitten muu ruumis. Niinpiankuin kasvonpiirteet olivat tulleet ilmi, tunsin ystävämme Alicen, ja kun hänen silmistään näin, että hänkin tunsi minut, puhuttelin häntä, ennenkuin hän vielä oli täysin aineistunut. Vaikka hänen ruumiinsa yhä oli muodostumassa, kuiskasi hän: „Minua ilahuttaa nähdä teidät".

Alice oli aina ollut leikkisä ja pitänyt oman päänsä; tämä piirre näkyi hänessä nytkin, sillä kun Samuel pyysi häntä lukemaan sen kirjeen, josta äsken kerroin, kieltäytyi hän ja istuutui minun viereeni sohvalle. Mutta kun Samuel vähän ärtyneesti sanoi: „No, istu sitten missä istut!" hypähti hän ylös ja alkoi kävellä edestakaisin lattialla tehden kaikenmoista pilaa osottaakseen, että hänellä oli oma tahtonsa jälellä. Minä ehdotin leikillä, että hän antaisi Samuelille korvapuustin, koska hän tahtoi olla käskijänä. „Jaa, sen minä teenkin", vastasi hän reippaasti, kiiruhti mediumin luo ja sipaisi todellakin tätä poskelle, ihmeellistä sanoa.

Ainakin puolen tunnin viipyi Alice luonamme puhellen ja leikkiä laskien ja antoi meille epäämättömän todistuksen siitä, että hän todellakin oli Alice, entinen ystävämme. Hän pyysi meitä myöskin viemään sydämelliset terveiset usealle entiselle ystävälleen, jota kohtaan hän tunsi lämmintä osanottoa. Lopuksi täytyi hänen lähteä ja minun pyynnöstäni tapahtui lähtö toisin kuin tavallisesti. Hän ei muuttunut sumuksi, höyryksi tai miksi sitä kutsuisinkaan, ja siten imeytynyt mediumin sisään, vaan antaen meille sormisuukon hyvästiksi hän suli pois mediumin edessä, niinkuin laulajatar hymyillen ja niiaten vetäytyy näyttämöltä.

Hetken kuluttua näyttäytyi taas muhkea miesolento. Hän ilmestyy samalla oudolla tavalla kuin Alice oli kadon-

nut. Niinkuin monasti myöhemminkin sain minä tarkasti suurennuslasilla tutkia luonnottoman vieraamme pronssiväristä ihoa, tarkastaa hänen pieniä käsiään ja jalkojaan ja niiden kynsiä, auringonpaahtamia, karvaisia käsivarsia ja jalkoja polviin asti, liikkuvia kasvonpiirteitä, jotka kuitenkin muistuttivat sfinksin kasvoja, ylpeätä, mutta ei juutalaista nenää liikkumattomine, numidilaisine sieraimineen, suuria, teräviä mutta ystävällisiä silmiä, ohutta sysimustaa tukkaa, pitkiä alasriippuvia viiksiä ja hänen tavatonta pituuttaan, hän kun oli noin 6 jalkaa 8 tuumaa pitkä.

Kaikesta päättäen hän oli itämaalainen, mutta ei Intiasta tai etäisemmästä idästä kotoisin. Olin paljon oleskellut Egyptissä ja arvasin, että aineistunut olento oli Niilin laakson vanha asukas. Mahdollisesti hänen ruumiinsa maalliset jäännökset hitaasti maatuivat jossakin muumiokirstussa. Olinkin monasti nähnyt samanlaisia muumioita. Vierastani tuntui huvittavan, kun anatomisen tarkasti mittailin hänen uljasta fyysillis-psyykkistä ruumistansa. Vaikka kuinka koetin, en voinut ratkaista tätä kansatieteellistä arvotusta, enkä ole vieläkään voinut, vaikka 25 vuotta on kulunut siitä muistettavasta illasta.

Monta muutakin salaisuutta odottaa ratkaisuaan. Mistä esim. aineistuneet olennot saavat vaatteensa? Raamatussa luemme, että ylösnousseella Kristuksella oli vaatteet päällään, vaikka sotilaat olivat heittäneet hänen vaatteistaan arpaa. Että Kristus puettuna kulki lukittujen ovien läpi, pitäisi varottaa kristittyjä sadduseuksia tuomitsemasta spiritismiä.

Näyttää suotavalta, että joku „psyykkinen seura“ ottaisi perinpohjaisesti tutkittavakseen tämän kysymyksen: kuinka tavallinen, taikkapa uusi valkoinen vaate saattaa silmänräpäyksessä syntyä ja jälleen yhtä nopeasti hävitä?

Aineistuneen hengen ulkomuodon vuoksi kutsuimme häntä egyptiläiseksi, kunnes hän myöhemmin itse kirjotti nimensä Mahdi, josta jälempänä kerron. Kun Mahdi ensi kerran näyttäytyi, oli hänellä päässään jotain, mikä näytti metalliselta yömyssyltä ja jonka edessä riippui koristus yli hänen silmiensä kimmeltäen päätä liikutettaessa. Hän salli minun koskettaa sitä, mutta sormiini tuntui tuskin ollenkaan vastusta ja koristus näytti sulavan kuin lumi kosketukseltani, mutta niinpiankuin otin pois käteni, kasvoi se taas esiin ja näytti yhtä vahvalta.

Ympäri maailman näyttäytyvät henget valkoisissa vaatteissa ja raamatussakin on monta kohtaa, jossa viitataan

näihin psyykkisiin vaatteisiin. (Kts. Joh. Ilm. 3: 4, 5; 16: 15; 19: 18).

Sellaiset, jotka ovat ottaneet „paljastaakseen" henkiä, eivät usein lainkaan ymmärrä sisäistä totuutta, kun tahtovat tutkia näitä asioita fyysillisesti. Huolimatta lupauksistaan, jolla ehdolla he ovat päässeet istuntoon, voivat he äkkiä tarttua aineistuneen haahmon vaatteisiin ja silloin aivan yksinkertaisesti saada käteensä tavallisen valkoisen liinan tai musliinikappaleen, joka on hätääntyneellä mediumiraukalla ollut päällään. Kun mediumia on näin säädyttömästi kohdeltu, syytetään häntä vielä petoksesta. Jos tarkemmin tunnettaisiin ylösnousseen Kristuksen puvun hienoa, kemiallisesti aineellista ja kuitenkin psyykkistä valmistusta, tai niitä pukuja, jotka hengillä on siirtyessään sisäisestä näkymättömästä maailmasta näkyväiseen aineelliseen, niin tämä tieto tekisi meidät varovaisemmiksi arvostellessamme uudenaikaisen spiritismin mediumejä ja heidän ilmiöitään emmekä aina istuisi epäillen petosta.

Kerran päätimme tehdä vaikean kokeen täydessä päivänvalossa. Minun piti ottaa kiinni valkoiseen puetusta Mahdista ja koettaa estää häntä häviämästä mediumin ruumiisen, samalla kun Samuel vartioisi mediumia. Mutta silloin tapahtui jotain ihmeellistä. Tulin äkkiä vastustamattomalla voimalla nostetuksi lattialta ja saatetuksi 18—20 jalkaa toisesta päästä huonetta sille paikalle, missä mediumi seisoi, ja kummallista kyllä tapasin hänet puettuna mustan papintakin päällä olevaan valkoiseen musliiniin ja minun käsieni kouristamana aivan niinkuin olin tarttunut kiinni egyptiläiseen. Aineistunut olento oli kadonnut ja se psyykkinen puku, joka samalla kuin hänkin oli kehittynyt mediumin vasemmasta kyljestä, oli nopeasti kuin ajatus mennyt samaa tietä ja kadonnut mediumin kautta. Mutta mistä oli tullut se vaate, joka hänellä nyt oli päällään ja jota hetkistä ennemmin ei ollut?

Me törmäsimme yhteen niin rajusti — päiväkirjassani sanotaan täräystä lamauttavaksi —, että meiltä kokonaan meni halu uudistaa koetta, joka oli viedä mediumilta hengen. Vaatteiden salaisuus odottaa yhä ratkaisuaan. Säilytin kauan kappaleen mediumin päällä olleesta valkoisesta musliinista, mutta sitten joko kadotin sen tai se haihtui ilmaan. Monella ihmeellisellä tavalla voivat aineelliset esineet kadota näkymättömiin, niinkuin tapahtui siinä kokeessa, minkä tein kahta vuotta aikaisemmin. Ostin nim. monta kyynärää valkoista musliinia, jonka käärin paljaan ruumiini ympärille

tavallisten vaatteitteni alle ja pidin päälläni koko päivän. Illalla ajoin polkupyörällä Southseasta Chichesteriin, missä tapasin morsiameni ja kaksi nuorta tyttöä, joista nuorempi oli hyvä mediumi, minun itseni kehittämä. Tultuani paikalle otin päältäni musliinin, tein siitä kääreen, kiinnitin siihen nimikorttini ja panin sen mediumin syliin pyytäen, että hän toimittaisi sen eräälle ystävälleni, joka asui Lontoossa, vaikken tiennyt tarkempaa osotetta. Siinä oli koe.

Söimme illallisen ja soittelimme yhdessä pari tuntia, mutta kun kello läheni kahtatoista, näimme kaikki kolme, morsiameni, mediumin sisar ja minä, kuinka kääre, joka oli mediumin sylissä, muuttui höyryksi ja hävisi. Jätin hyvästi ja pyöräilin kotiini. Seuraavana päivänä ennen aamiaista sain Lontoosta sähkösanoman, missä ystäväni kertoi salaperäisellä tavalla saaneensa musliinin, johon nimikorttini oli irtonaisesti kiinnitetty, mutta ei maininnut mitään, millä tavalla hän oli sen saanut. Vähän myöhemmin tuli kirje ystävältäni, jossa hän kertoi edellisenä iltana olleensa oopperassa ja tulleensa liian myöhään junalle, jossa hänen piti lähteä Lontoon esikaupungissa olevaan kotiinsa. Hän oli silloin mennyt yöksi lähimpään hotelliin ja heti vuoteesen tultuaan oli musliini korttineen pudonnut hänen kasvoilleen. Kun hän näki minun nimeni siinä, sähkötti hän heti aamulla ensi töikseen Southseahen. Laskimme sitten että psyykkinen pakettiposti ei ollut tarvinnut täyteen viittä minuuttia 70 engl. penink. pituiseen matkaan Chichesterin ja Lontoon välillä.

Mutta palatkaamme Mahdiin. Hänen fyysillinen voimansa vastasi niinkuin odottaa sopi hänen kookkuuttaan. Niinpä hän esim. nosti minut nojatuoleineni olkapäittensä tasalle ilman näkyvää ponnistusta. Toisen kerran näytin hänelle eräänlaisen soittorasian, jonka annoin soida hänen kummikseen. Hän pani sen kämmenelleen, ojensi käsivartensa ja käänteli sitä keveästi, vaikka se painoi yli 20 puntaa.

Häntä näytti huvittavan kaikki näkemänsä, hän käveli edestakaisin huoneessa ja piteli eri esineitä, mikä olikin aivan luonnollista, kun niin kaukaisilta ajoilta kotoisin oleva olento tulee uudenaikaisiin oloihin. Äkkiä löysi hän lautasellisen paistettuja omenia ja alkoi minun kehotuksestani syödä niitä. Tarjosin niitä mediumillekin, mutta hän vastasi syövänsä samaa omenaa kuin aineistunut olento. Olin hyvin huvitettu tietämään, kuinka tämä kävisi päinsä. Mediumi ja Mahdi olivat noin kuuden jalan päässä toisistaan; oikealla kädelläni annoin Mahdille omenan ja vasemmalla pidin pa-

peripalasta mediumin suun edessä. Mahdi söi omenan, mutta mediumi sylkäisi kuoret ja siemenkodan sille paperille joka minulla oli kädessä. Minulla on vielä nämä jätteet jälellä.

Olen monta monituista kertaa tehnyt tämänlaatuisia kokeita, olen m. m. ottanut asteihin jaetun lasin, kaatanut siihen viiniä, antanut Mahdin juoda ja mediumin suusta sitten saanut aivan saman määrän viiniä. Kaiken tämän olen monasti nähnyt, mutta kuinka se tapahtuu, en voi selittää. Että aine kulkee aineen läpi, kiinteä kappale toisen kiinteän läpi, on varsin tavallinen kokemus spiritismin alalla, mutta niinkuin henkien vaatteet odottaa sekin selitystään.

Aika ei salli minun kertoa kaikkea mitä tahtoisin, mainitsen vaan erään psyykkisen kirjotuksen, jonka olen saanut seuraavalla tavalla. Mahdi, aineistuneena, istuutui pienen pöydän ääreen lieden lähelle. Nyt huomatkaa, että egyptiläinen ei osannut puhua englanninkieltä, jollei Samuel häntä ohjannut. Kun joku muu ystävistämme oli ohjaamassa, pysyi hän mykkänä. Tänä iltana ei Samuel ollut läsnä, ja merkeillä näytin Mahdille, että tahdoin häntä kirjottamaan paperille. Siihen hän suostui ja tarttui, hieman epäröityään, lyijykynään niinkuin muinaisaikaiseen piirtimeesen. Nopeasti kirjotti hän paperille muutamia outoja itämaisia merkkejä ja itämaiseen tapaan oikealta vasemmalle. Kirjotuksen olen myöhemmin valokuvannut. Mitä Mahdin kirjottamat merkit tietävät, en ole vielä onnistunut saamaan tietää. T:ri X., joka on British Museumin palveluksessa ja itse spiritisti, sanoi kirjotuksen muistuttavan vanhaa koptilaista kirjotusta. Olisin iloinen, jos joku Egyptin tutkija voisi ottaa selvää, mitä tämä kirjotus merkitsee.

Kun Samuel ja Mahdi molemmat olivat mediumista aineistuneet, oli yhteys mediumin, Mahdin ja ohjaajan nim. Samuelin välillä sama kuin kolme-osaisen ulosvedetyn kiikarin. Olen jo ennen julkisesti kertonut samanlaisesta merkillisestä kokemuksesta. Eräs henki aineistui tavallisuuden mukaan mediumista ja tästä hengestä aineistui vielä toinen. Mediumi oli horroksessa, hänen vieressään seisoi Mahdi ja tämän vieressä hänestä lähtenyt Lilly, jotka kaikki kolme kuuluivat yhteen ja kuitenkin olivat eri olentoja, yksi tavallinen, kaksi epätavallista. Tämmöinen merkillinen kolmiyhteys käy aivan yli inhimillisen käsityskyvyn, se on tosiasia, mutta on hyvin ymmärrettävä, jos maamoukka kutsuu sitä törkeäksi valheeksi tai unihoureeksi. Paljon on taivaan ja

maan välillä sellaista, josta filosofiamme ei ole edes uneksinut, ja nämä tosiasiat kuuluvat niihin.

Tämä minulla nyt toistaiseksi on tuotavana julki, ja vaikka tulisin Canterburyn arkkipiispaksi, en kuitenkaan tahtoisi Juudan kuninkaan Jojakimin veitsellä (Jerem, 36: 23) pyyhkiä pois ainoatakaan sanaa siitä, mitä nyt olen kirjottanut, mitä olen nähnyt ja 28 vuoden aikana perinpohjin tutkinut ja nyt kertonut kaikille kirkolliskokouksen jäsenille, jotka ovat tänne tulleet kuulemaan. Lopetan niillä sanoilla, jotka kirjotin 22 p. tammik. 1878. En vähääkään ihmettele tietämättömien epäuskoa näiden ihmeellisten ilmiöiden suhteen, sillä vieläkin, niin paljon kuin olenkin niitä nähnyt, ovat nämä asiat minullekin niin käsittämättömiä, niin valtaavia, että jos ilmiöt lakkaisivat uusiutumasta, koko spititistinen liike pysähtyisi eikä ilmautuisi mitään lisätodistuksia sille, minkä tiedän, niin ehkä minä itsekin vastaisuudessa alkaisin epäillä mitä nyt pidän ehdottoman varmana, ehkä alkaisin epäillä sitä, minkä pantiksi olen pannut papinsanani ja pannut alttiiksi tulevaisuuden toiveeni ja papillisen asemani".

Ennen ja nyt.

Ennen ahertelit ajatuksinesi kaikissa mitättömissä asioissa. Et ymmärtänyt panna mitään merkitystä niiden toiminnalle. Sillä mitäpä niistä väliä, eipähän ne ketä vahingoita tai hyödytä. Makasit iltasin vuoteellasi ja annoit ajatusten lentää mielensä mukaan, minne halusivat. Oikein nautit, kun seurasit niiden vauhtia mielikuvituksessa, kun ne kiitivät nuolen nopeudella asiasta toiseen.

Nyt, kun olet tutkinut teosofiaa ja tiedät mikä voima ajatuksissa piilee, et annakaan niiden lentää minne vain tahtovat. Nyt sinä tiedät, että ajatuksesi ovat suuremmasta arvosta kuin tekosi. Et vahingoita pahoilla ajatuksilla ainoastaan itseäsi, vaan kaikkia ihmisiä, ja hyvää ajattelemalla palvelet koko maailmaa ja jalostat itseäsi. Nyt et enää iloitse ajatustesi nopeudesta, vaan päinvastoin hillitset niitä sekä koetat ajatella yhtä asiaa niin kauan kuin suinkin voit. Kauan kestääkin, ennenkuin opit ajatuksiasi oikein mielesi mukaan hallitsemaan, mutta toivot varmaan joskus onnistuvasi.

Ennen oli elämä ympärilläsi ja omassa itsessäsi aivan sietämätöntä. Kaikki oli niin nurinkurisesti järjestetty mielestäsi maailmassa. Toiset ihmiset olivat onnen kukkuloilla, toiset taas kurjuuden kuiluissa, ja toiset ihmiset neroja, toiset idiootteja jo syntyessään. Koetit mielessäsi selvitellä tuota sotkuista vyyhtiä, mutta et mitenkään sitä selväksi saanut. Kyselit muiltakin, viisaammilta itseäsi, vaan et mistään saanut mieleistäsi selitystä.

Nyt vasta tutkittuasi teosofiaa olet saanut tyydyttävän selityksen elämän tarkotukseen. Nyt et enää napise kohtaloasi vastaan, vaan tyydyt siihen ilolla. Sillä sinä tiedät, että juuri tällaisen kohtalon olet itsellesi ansainnut, entisillä ajatuksillasi sekä töilläsi entisissä elämissäsi maan päällä. Nyt voit lohduttaa lähimäisiäsikin heidän koetuksissaan, kun tiedät elämän tarkotuksen ja tunnet Karman lain, jota et ennen tietänyt. Olet tästä tiedosta niin sanomattoman onnellinen ja tahtoisit samalla tiedolla onnellistuttaa kaikkia ihmisiä, jos sinulla vain siihen olisi kykyä. Mutta voithan ajatuksinesi olla kuin pisara meressä, auttamassa tämän jalon aatteen levenemistä.

Ennen kun istuit kuolevan vuoteen ääressä — jossa asemassa usein tulit olemaan — olit aivan tuskasta tukehtua, kun et osannut antaa mieleistäsi lohdutusta lähtevälle, sillä „mitenkä voi sokea sokeata taluttaa?“ Uskoit kuitenkin kaikkien taivaasen menevän, vaikk'et voinut sitä heille varmasti vakuuttaa, kun et itsekään sitä varmasti tiennyt. — Kuolema oli sinulle kuin arvotus, jonka perille tahdoit joskus päästä, et tietänyt miten ja milloin, mutta niin tahdoit. Et uskonut mitä papit ja muut sinulle uskottelivat kuoleman jälkeisestä elämästä, sillä se ei tyydyttänyt sinua.

Nyt tiedät sen mikä sinulle ennen vain oli arvotus. Nyt tiedät kuoleman salaisuuden. Sen ovat sinulle Suuret Tietäjät tulkinneet, jotka ovat jo niin lähellä täydellisyyttä, että voivat itse kohota korkeampiin maailmoihin, ja sisäinen äänesi kuiskaa myös sinulle: „näin se on, kuin he sen sanovat“. Nyt tuntuu niin suloiselta, kun voit varmasti vakuuttaa kaikille, joiden kuolemassa olet läsnä, ett'eivät he joudu helvettiin vaan että kaikki kerran pääsevät taivaasen. Tuo varma vakuutuksesi on niin rauhottavaa lääkettä kuolevalle. Ja sinusta itsestäsi tuntuu aivan kuin saattaisit jokaista sielua Tuonelan portista sisään ja painaisit hiljaa portin kiinni — — oi, mikä juhlallinen hetki.

M. L.

T. S. PALVELEVA VELJISTÖ.

Liitteessä helmikuun *Theosophist*'iin ilmotettiin T. S. Palvelevan Veljistön perustamisesta. Aatteen herätys voidaan saada seuraavasta artikkelista, jonka eräs Viisauden Mestari on kirjottanut ja jonka H. P. B. painatti *Luciferin* aikaisempiin numeroihin. Se on kuin torven toitotus, joka kutsuu Teosofista Seuraa ryhtymään suureen tehtäväänsä Ihmisyyden Uskonnon tienraivaajana. Se uskonto on oleva uuden sivistyksen äiti ja T. S. on kutsuttu valmistamaan arvokkaita tulevaisuuden rakennusmestareita tuon sivistyksen perustuksia laskemaan. Niiden, jotka tahtovat palata toiseen elämään toisensa jälkeen ollakseen osallisia tässä jättiläistyössä, sellaisen sivistyksen luomisessa, joka perustuu Yleisen Veljeyden henkiseen aatteesen, niiden tulee nyt jo alkaa oppipoikina harjottautumaan hakkaamalla kauniimpiin muotoihin niitä karkeita kiviä, joita on jokapuolella heidän ympärillään; siten heistä vähitellen tulee taitavia mestareita ja he voivat valmistautua tulevaisuuden korkeampaa työtä varten. Kuulkaamme, mikä käsitys Mestarilla on Teosofisen Seuran, kokonaisuutena katsoen, sen paikallisyhdistysten ja yksityisten jäsenten velvollisuudesta.

Muutamia sanoja jokapäiväisestä elämästä.

Ainoastaan jumalallinen viisaustiede, ihmisen henkinen ja sielullinen yhdistyminen luontoon saattaa, paljastamalla aistimuksen ja käsityskyvyn esineiden takana kätkeytyviä perustotuuksia, herättää yhteyden ja sopusoinnun hengen, huolimatta ristiriitaisten uskonoppien suurista eroavaisuuksista. Teosofia senvuoksi vaatii ja odottaa Seuran jäseniltä suurta keskinäistä suvaitsevaisuutta ja lempeyttä toisten heikkouksia kohtaan, halukasta yhteistyötä totuuksien etsimisessä luonnon kaikilta aloilta — siveellisiltä ja fyysillisiltä. Ja tämä siveellisyyden mittapuu on järkähtämättä sovellutettava jokapäiväiseen elämään.

Teosofian ei tule olla paljas kokoelma totuuksia, joukko metafyysillisiä siveyssääntöjä teoretisten tutkistelmain muotoon laadittuja. Teosofian *täytyy olla käytännöllistä,* ja sen tulee senvuoksi päästä vapaaksi hyödyttömien sivuasioiden taakasta ja sanahelinästä. Tehköön jokainen teosofi velvollisuutensa,

sen mitä hän voi ja mitä hänen pitää tehdä, niin hyvin pian se ihmiskurjuuden määrä, mikä on kunkin Seuranne paikallisyhdistyksen piirissä ja ympärillä, on huomattavasti vähentyvä. Unohtakaa itsenne työskennellessänne muiden eteen — ja tehtävänne tulee helpoksi ja keveäksi.

Älkää siitä ylpeilkö, miten paljon muut antavat arvoa ja tunnustusta työllenne. Miksi Teosofisen Seuran jäsen, joka pyrkii tulemaan tosi teosofiksi, panisi arvoa naapurinsa hyvään tahi pahaan luuloon hänestä ja hänen työstään, kunhan hän vain itse tietää olevansa hyödyksi ja siunaukseksi kanssaihmisilleen. Ihmiskiitos ja ihmisinnostus on parhaimmillaankin lyhytikäistä; sitä seuraa varmasti pilkkaajan nauru ja välinpitämättömän katselijan tuomio ja tavallisesti ne korvaavat ystävällisten ihailun ja ylistyksen. Älkää maailman mielipidettä halveksiko älkääkä yllyttäkö sitä väärään arvosteluun. Pysykää sitävastoin yhtä välinpitämättömänä moitteelle kuin kiitokselle niiden puolelta, jotka kuitenkaan teitä eivät voi tuntea sellaisena kuin todella olette. Niiden tulee nähdä, ettei kumpikaan arvostelu teitä liikuta vaan että aina panette oman Sisäisen Itsenne hyväksymisen tai soimauksen joukkojen arveluita korkeammalle.

Ne teistä, jotka tahtovat tuntea itsensä totuuden hengessä, oppikaa elämään yksin keskellä niitä suuria joukkojakin, jotka toisinaan ovat ympärillänne. Etsikää seuraa ja kanssakäymistä ainoastaan oman sielunne kanssa; välittäkää ainoastaan sen jumaluuden kiitoksesta tai moitteesta, joka ei koskaan voi olla erotettuna todellisesta Itsestänne, koska se todella on Jumala itse — Korkeampi Tajunta. Pankaa viipymättä hyvät aikomuksenne käytäntöön älkääkä salliko yhdenkään jäädä paljaaksi aikeeksi, mutta älkää toivoko mitään palkintoa tai edes tunnustusta tekemästänne hyvästä. Palkinto ja tunnustus on teissä itsessänne ja teistä erottamatonta, koska ainoastaan Sisäinen Itsenne voi niitä arvioida oikealla tavalla. Sillä jokaisella teissä on sisäisessä tabernakelissaan ylimmäinen tuomioistuin — syyttäjä, puolustaja, valamiehistö ja tuomari, jonka tuomiosta ei käy valittaminen, koskei kukaan voi teitä paremmin tuntea kuin te itse, kun kerran olette oppineet tuomitsemaan tuota itseä sisäisen jumaluuden — Korkeamman Tajuntanne vavahtamattomassa valossa. Sentähden antakaa joukkojen, jotka eivät tunne teidän todellista Itseänne, tuomita ulkonaista minää omalla väärällä valollaan.

Suurin osa yleisen mielipiteen määrääjistä on tavallisesti itsevalittuja tuomareita, joilla ei koskaan ole ollut muuta

pysyvää palveluksen tai jumaloimisen esinettä kuin oma personallisuutensa — alempi itsensä; sillä ne jotka elämänvaelluksessaan koettavat seurata *sisäistä valoansa,* eivät koskaan tahdo tuomita heikompiansa, ainakaan hylkäävästi. Mitäpä silloin on väliä, kiittääkö teitä tuo suuri joukko vai moittiiko, alentaako vai korottaako korkealle? He eivät kuitenkaan missään tapauksessa teitä ymmärrä. He voivat teitä pitää epäjumalanaan, niinkauankuin luulevat teitä itsensä uskolliseksi kuvastimeksi sillä jalustalla, jolle he ovat teidät nostaneet, ja niinkauankuin olette heille hyödyksi tai iloksi. Muuta arvoa ette voi heiltä odottaa kuin että pitävät teitä hetkenaikaisena jumalankuvana, joka seuraa vastikään kukistettua, ja jonka jälkeen taas valitaan uusi kuva. Länsimainen yhteiskuntanne ei voi elää ilman hetkellistä Kaliifiansa, mutta yhtä vähän se voi palvella samaa pitemmän aikaa; ja milloin se murtaa jumalankuvansa ja sitten tahraa loalla, ei tämä yhteiskunnan kukistama ja alentama ole itse malli vaan se vääristetty kuva, jonka se itse oman huonon mielikuvituksensa mukaan on luonut ja jolle se on lahjottanut omat paheensa.

Teosofia voi tulla ulkokohtaisesti ilmaistuksi ainoastaan sellaisessa elämänkaavassa, joka on kaikkikäsittävä ja täynnä keskinäisen suvaitsevaisuuden, lempeyden ja veljellisen rakkauden henkeä. Sen Seuralla on edessään tehtävä, joka on nostava välinpitämättömien ja itsekkäiden ihmisten maailman vastarintaan, jollei noudateta äärimmäisintä varovaisuutta ja tahtia. Teosofian on taisteltava suvaitsemattomuutta, ennakkoluuloa, tietämättömyyttä ja itsekkyyttä vastaan, mikä kaikki verhoutuu ulkokultaisuuden vaippaan. Sen tulee levittää niin paljon valoa kuin mahdollista Totuuden soihdusta, joka sen palvelijoille on uskottu. Sen täytyy tehdä näin rohkeasti ja empimättä, pelkäämättä moitetta tai tuomiota. Teosofian tulee puhetorvensa, Seuran kautta julistaa Totuutta vasten Valheen silmiä; käydä tiikeriin käsiksi sen pesässä, ajattelemattakaan pahoja mahdollisia seurauksia, ja uhmata panettelua ja uhkauksia. *Yhdistyksenä* sillä on ei ainoastaan oikeus vaan vieläpä velvollisuus paljastaa pahetta ja parhaansa mukaan saattaa epäkohtia ja vääryyksiä ilmi, joko valittujen esitelmänpitäjiensä tai aikakauslehtiensä ja julkaisujensa kautta — kunhan vain syytökset ovat niin personattomia kuin mahdollista. Mutta sen jäsenillä *yksilökohtaisesti* ei ole siihen oikeutta. Teosofian seuraajien tulee ennenkaikkea olla esikuvia vakaasti päätetystä ja yhtä vakaasti noudatetusta siveellisyydestä, ennenkuin heillä on oikeus edes kaikessa ys-

tävyydessä saattaa julki toisten seurojen tai yksilöiden siveellisyysihanteen ja vilpittömän pyrkimyksen puutetta. Ei kenenkään teosofin pitäisi moittia veljeään, ei seurassa olevaa eikä ulkopuolista; ei hänen myöskään pitäisi saattaa häpeän tai yleisen vihan alaisiksi toisen ihmisen tekoja, jottei hän itse kadottaisi oikeuttaan tulla pidetyksi teosofina. Sillä teosofina tulee hänen kääntää katseensa pois lähimmäisensä epätäydellisyydestä ja pikemmin keskittää huomionsa omiin heikkouksiinsa niitä oikaistakseen ja tullakseen viisaammaksi. Hänen ei tarvitse näyttää, kuinka toisessa ihmisessä teot eivät vastaa vaatimuksia, vaan kun on kysymys veljestä, lähimmäisestä eli yleensä kanssaihmisestä, koettakoon hän pikemmin auttaa heikompaansa elämän vakavassa vaelluksessa.

Todellisen teosofin suuri tehtävä ja kutsumus on: ensiksi työskenteleminen selvien ja puhtaiden käsitysten synnyttämiseksi siveellisyydestä, velvollisuuksista ja aatteista, sellaisten käsitysten jotka paraiten ja täydellisimmin tyydyttävät ihmisen oikeita ja epäitsekkäitä sisäisiä tunteita; toiseksi näiden käsitysten muovaaminen, niin että ne soveltuvat sellaisiin arkielämän muotoihin, joissa niillä on hyvä maanala ilmetä oikeuden ja kohtuuden mukaisesti.

Sellainen yhteinen työ on kaikkien edessä, jotka ovat halukkaita toimimaan näiden periaatteiden mukaan. Se on tehtävä, joka kysyy vaivaa ja työtä ja kestäväistä ponnistusta, mutta se vie teitä huomaamattanne eteenpäin kehityksessä eikä anna itsekkäille vieteille sijaa. Älkää antautuko personallisesti ja epäveljellisesti vertailemaan itsenne tekemää työtä siihen työhön, jonka veljenne ja naapurinne on jättänyt tekemättä. Teosofian vainiolla *ei kenenkään tarvitse perata suurempaa maanalaa kuin hänen voimansa ja kykynsä sallii.* Älkää olko liian ankaria sellaisen henkilön ansioiden ja vikojen suhteen, joka pyrkii riveihinne, sillä totuuden sisäisen ihmisen oikeasta tilasta tuntee ainoastaan Karma ja tuo kaikkinäkevä Laki yksinään voi sitä oikeudenmukaisesti käsitellä. Hyväaikeisen ja myötätuntoisen henkilön paljas läsnäolokin joukossanne voi teitä magnetisesti auttaa. Te olette vapaaehtoinen työntekijä Totuuden vainiolla ja sellaisena ette saa asettaa esteitä niille poluille, jotka vainiolle johtavat . . .

Menestyksen tai epäonnistumisen määrä on mittana, jota Mestarin on pidettävä silmällä, sillä ne ovat esteitä, joita omin käsin asetatte itsenne ja niiden välille, joita olette pyytäneet opettajiksenne. Mitä lähemmälle tulette päämaalia sitä lyhempi on välimatka pyrkijän ja Mestarin välillä."

Näin on Mestari puhunut. Meidän on vastattava hänen kutsuunsa. T. S. Palveleva Veljistö tarkottaa saattaa teosofian käytännölliseksi, jotta ihmiskärsimyksen määrä jokaisen Seuramme paikallisyhdistyksen piirissä ja lähistöllä voisi tuntuvasti vähetä. Sen tulee muovailla teosofisen tutkimuksen kautta saatuja käsityksiä, niin että ne soveltuvat jokapäiväisen elämän muotoihin, siten totellen Mestarin neuvoa, ja siinä tarjoutuu yhteinen työ kaikille, jotka ovat halukkaita työskentelemään näiden periaatteiden mukaan.

Luonnollisesti ainoastaan ne jäsenet, jotka tuntevat ajan tulleeksi tällaiselle pyrinnölle, yhtyvät veljistöön. Sen osastoja elähyttää yhteinen henki — pyrkimys sovelluttamaan teosofian ihmisten jokapäiväiseen elämään ja esittämään työtapoja yhteistoimintaa varten samanmielisten kesken — mutta ne eroavat toisistaan menettelytavoissaan ja mielipiteissään. Ne jotka ovat yhtä mieltä jostakin tarkotusperästä, jostakin työsuunnasta, muodostavat osaston; toinen voidaan muodostaa, jolla on sama tarkotusperä, mutta eri työtapa ja -suunta. Ottaaksemme hyvän esimerkin: vilpittömät individualistit ja vilpittömät sosialistit ovat tarkotusperässään, yhteiskunnan parantamisessa yhtä mieltä, mutta eroavat suuresti työtavassaan ja -suunnassaan. T. S:ssa meillä on kummankinlaatuisia jäseniä; niiden tulisi kumpaistenkin työskennellä eri tavoin, eri osastoissa yhdessä samoinajattelevien kanssa.

Kaksi tärkeätä kohtaa on otettava huomioon koesäännöissä: 1) Keskus- ja kansallis-toimikunnat ovat kokoonpantuja pelkästään T. S. jäsenistä; maakunta ja paikallistoimikunnissa täytyy olla kaksi kolmatta osaa T. S:n jäseniä, mutta yksi kolmasosa saa olla ulkopuolisia. Tarkotus on pitää koko liikettä teosofisten ihanteitten läpitunkemana, mutta myöskin levittää näitä ihanteita ulkopuoliseen maailmaan. 2) Tulevaisuuden sivistyksessä tullaan etsimään itsevaltiuden ja kansanvallan aatteitten yhteensovitusta; hyödyksi tullaan käyttämään niitä opetuksia, joita ihmiskunta kummastakin suunnasta on saanut. Tällaisen yhteensovituksen kokeen tavalla tulee kukin ryhmä valitsemaan paikallistoimikuntansa; toimikunnan puheenjohtajan määrää maakuntatoimikunta valittujen jäsenten keskuudesta. Ja näin edespäin pitkin matkaa.

Kolmas kohta on lisättävä: paras olisi, ettei olisi mitään rahallisia määrämaksuja, vaan että sitoutuminen määrättyyn työhön olisi välttämätön ehto. Hyvä työ vetää puoleensa rahoja toteuttamisekseen ja veljistö voi luottaa tähän lakiin.

Alkaakseen työn jollakin paikkakunnalla kutsukoon joku Seuran jäsen kokoon määrättyä tarkotusta varten ne, jotka ovat yhtä mieltä jostakin työtavasta tarkotuksen toteuttamiseksi. Halukkaat sitoutuvat silloin työhön ja valitsevat paikallisen toimikunnan. Tämä toimikunta valitsee puheenjohtajan itselleen — niin kauan kuin ei vielä ole maakuntakomiteaa —, laatii sääntönsä, määrää sitoumuksen muodon — jos sellainen katsotaan tarpeelliseksi — ja alistaa sääntönsä ja sitoumuksensa ryhmän yhteiselle kokoukselle, ja kun ne on hyväksytty, lähetetään ne vahvistettaviksi Adyarin Keskustoimikunnalle. Näin muodostetaan ensimäinen yksiö.

Annie Besant.

KIRJALLISUUTTA.

Anni Kaste: *Vastarannalla.* V. Kososen kustannuksella. Tämän vaatimattoman kertomuskokoelman lukee mielihyvällä, sillä tekijän henki uhkuu myötätuntoa ja veljesrakkautta. Kirja kuuluu täten „teosofishenkiseen kaunokirjallisuuteen".

Osmo Lajula: *Valkaman perhe.* V. Kososen kustannuksella. Synkkä, mutta mieleenpainuva kuvaus siitä sisäisestä epätoivosta ja ulkonaisesta onnettomuudesta, joka seuraa sokeaa aistillisuutta sukupuolielämän alalla ja sen pyörteihin heittäytymistä.

Matti Kurikka: *Jumalaton kirkko.* V. Kososen kustannuksella. Tämä kokoelma tunnetun aatteenmiehen uskontoa y. m. koskevia kirjotuksia ansaitsee lukemista ja harkitsemista. Tekijä ei kuitenkaan innostuta lukijaa niin suuressa määrin kuin hän epäilemättä voisi. Ja miksikä ei? Sentähden että hänen ajatuksensa eivät aina tunnu niin läpi harkituilta, niin tasapuolisilta ja niin sydämellisiltä kuin ajattelijalta sopisi odottaa. Ja sentähden että hänen todistelunsa paikotellen tuntuu pintapuoliselta ja hätäiseltä. Välistä tekee mieli puolustaa totuuden nimessä sitä kirkkoa, jota vastaan kirja hyökkää. Siinä onkin kirjan ansio, että se panee ajattelemaan.

Miten Jeesus kuoli? Suomentanut *A. B. Sarlin.* Vihtori Kososen kustannuksella. Ihmeellinen mysterio on Jeesuksen historia ja vuosisatojen aikana on se antanut miettimisen aihetta lukemattomille ihmisille, oppineille ja oppimattomille. Merkillisiä asioita kertovat evankeliumit hänen elämästään ja kuolemastaan, mutta kun historian tutkijat käyvät niitä kriitillisesti tutkimaan, huomaavat he niissä niin paljon epäjohdonmukaisuuksia, etteivät voi myöntää niille enempi historiallista arvoa kuin muiden uskontojen pyhille taruille ja legendoille. Jotain perää niissä tietenkin on — kuinka muuten kristinusko olisi voinut syntyä — mutta minkä verran ja mitä? Siinä on laaja ala arveluille ja johtopäätöksille,

sillä tiedot hänestä ovat niin niukkoja, että niiden varaan voi rakentaa jos jonkinlaisia uskoja ja järjestelmiä.

Usein tulee ajatelleeksi, että Jeesuksen historia on varta vasten ja tarkotuksella sellainen, ettemme voi sitä ratkaista puoleen eikä toiseen vaan että meidän täytyy kunkin koettaa löytää siitä niin paljon hyvää kuin voimme ja jättää muu osa sikseen tulevaisuuden selvitettäväksi. Sillä kerran, kun maailma on niin edistynyt, että se myöntää tavallista ihmistä korkeamman hengen — Mestarin — olemassaolon mahdolliseksi, tullaan epäilemättä löytämään myöskin uusia historiallisia lähteitä, jotka antavat tarkempia tietoja Jeesuksesta, kristikunnan suurenmoisesta perustajasta ja holhoojasta. Mutta siihen asti täytyy tutkijoiden pohtia ja tutkia ja miettiä evankeliumeja, sillä siten he pakostakin tulevat Jeesuksen henkeä lähemmäksi, vaikka ovatkin epäilijöitä ja kieltäjiä.

Yksi rohkea selityskoe eli arvailuyritys on yllämainittu kirjanen, joka Saksanmaalta lähteneenä on käännöksenä kulkeutunut muuannekin. Se on pieni novelli, jonka alkuun on liitetty muutamia mystillisiä viittauksia „abyssinilaiseen kauppahuoneesen“ ja kreikkalaiskatolilaisilta munkeilta saatuun latinalaiseen pergamenttiin, joka muka sitten on sanasta sanaan käännetty saksankielelle. „Teoksesta onnistuttiin saamaan jäljennös, ennenkuin munkit kerkisivät sitä estää“. Vahinko vaan, että itse pergamentti joutui hukkaan; tällaisesta todistuskappaleesta olisi maksettu kymmeniä miljonia. Äärettömän naiivi ja yksinkertainen on se lukija, joka luulee kirjalla olevan minkäänmoista historiallista luotettavaisuutta. Todellisen muinaistieteilijän ei tarvitse teoksesta montakaan riviä lukea, ennenkuin hän näkee, kuinka peräti uudenaikainen tämä tekele on. Siinä ei ole merkkiäkään muinaisaikaisesta kirjotustavasta. Jos tekijä olisi ollut hieman nerokkaampi, olisi hän älynnyt laatia teoksen lyhyemmäksi ja ytimekkäämmäksi, jotta edes pieni mahdollisuus olisi luulla sitä „essealaisvanhemman“ kirjottamaksi kirjeeksi. Nyt se on alusta loppuun asti aitosaksalainen monisanainen ja monimutkainen sepitys, joka koettaa „luonnollisella tavalla“ selittää kaikki Jeesuksen elämän ja kuoleman ihmeet. Se lähtee siitä edellytyksestä, että „jos Jeesus on voinut kuoleman jälkeen liikkua, syödä ja juoda, voivat myöskin muut ihmiset sen tehdä. Mutta luonnonlait sen estävät ja siten se on ollut mahdoton Jeesukseenkin nähden“ (s. 74). Mutta tällaiset edellytykset ovat vain — ennakkoluuloja, jotka sortuvat tiedon kasvaessa.

Meille teosofeille ei ole mitään ihmeellistä siinä, että Jeesus suletujen ovien kautta ilmestyi opetuslapsilleen. Jos kerran lukemattomat tavalliset ihmiset ovat kuolemansa jälkeen voineet näyttäytyä eloonjääneille, miksei Hän olisi voinut hallita tuonpuolisen maailman voimia itsetietoisesti ja mahtavasti? Ainoa kohta, josta emme voi sanoa mitään, on hänen ruumiinsa kohtalo. Minne se hävisi? Mutta se onkin kaikkein vähäpätöisin kysymys. Mahdollisesti essealaiset sen saattoivat korjata talteen, mutta sillä ei ole mitään tekemistä Jeesuksen ilmestysten kanssa. Muuten on luonnollista, ettei se voinut jäädä hautaan ihailijoitten ja vihollisten loppumattomaksi riidanesineeksi. Vähempienkin vihittyjen, kuten Mooseksen, Pytagoraan, Sookrateen y. m. hautoja ei annettu jälkimaailman tietoon.

„Miten Jeesus kuoli“ ei silti tarvitse olla mitenkään vahingollista lukemista, jos lukija säilyttää mielensä tarkkaavana ja kriitillisenä. Ikävä vain, että se kulkee petollisen lipun alla, mutta kun sitä pidetään kaunokirjallisena kyhäyksenä, on sen „alkulause“ anteeksiannettava.

G. Tschirn: *Raamattu vain ihmistyötä.* Vihtori Kososen kustannuksella. Tämä kirjanen on sangen opettavainen kaikille, jotka vielä elävät raamatun puustaimen orjuudessa ja luulevat raamattua miltei Jumalan sormella kirjotetuksi. Kirja on kirjotettu jokseenkin maltillisesti, ilman liiotteluja ja vääristelyjä. Tekijän lyhyt johtopäätös kirjan lopulla on aivan oikea: „Oikeauskoinen, joka uskoo kaiken vain sellaisena kuin se hänelle „ennen on perusteellisesti opetettu", vannoo aina syntymänsä ja kasvatuksensa sattuman mukaan uskovansa kristittynä raamattuun, muhamettina koraaniin, intialaisena vedakirjoihin tai tripitakaan, sellaisena kuin pyhä sana hänelle selitetään, ja halveksii kaikkia muita, ei tunne heitä eikä tahdo heistä mitään tietää. Itsenäisesti ajatteleva ihminen koettelee kaiken ja ottaa kaikesta hyvän, koskei hän pidä yhtä, omaansa, ainoana ehdottomasti oikeana".

Kun raamattu käsitetään ihmistyöksi, silloin se saa paikkansa muiden pyhien kirjojen rinnalla ja silloin voidaan uskontoa katsoa toisilla silmillä. Se ei rajotu yhteen kansaan, yhteen kirjaan, yhteen ihmiseen, vaan se on ikuinen elämä, joka pukeutuu moniin muotoihin. Se on ainaisesti kehittyvä, ja vaikka se aina asuu heikoissa astioissa, on sen oikea alkuperä silti jumalallinen. Mutta Jumaluus ei vaikuta ulkopuolisena voimana ja käskijänä vaan ihmisen omana korkeimpana Itsenä. Siten ihmistyökin voi olla jumalallista.

J. Bergman: *Giordano Bruno.* V. Kososen kustannuksella. Hyvä kirja, mutta niin surkuteltavan pieni, ettemme saa aineesta edes pintapuolista käsitystä!

Kansakoulunopettaja: *Uskonnonopetus pois kansakouluista.* V. Kososen kustannuksella. Tämä kysymys uskonnonopetuksesta on siksi vakava, että se todella olisi ansainnut paljon harkitumpaa ja maltillisempaa valaistusta, kuin mitä tässä pienessä vihossa annetaan. Kirja tekee jotenkin ala-arvoisen ja pintapuolisen vaikutuksen, se ei voi toisinajattelevan vakaumusta muuttaa, koska kirjotustapa on kiihtynyt ja suvaitsematon ja todistelut eivät satu maaliin vaan menevät sen yli.

Tulevaisuuden kasvatus ja *Tulevaisuuden koulu.* V. Kososen kustannuksella. Molemmat kirjat sisältävät poimintoja ja otteita Ellen Keyn kirjasta „Barnets århundrade". Erinomaisen hyvä on, että suomenkielellä saadaan edes suppeassa muodossa tutustua tämän etevän ruotsalaisen kirjailijan aatteisiin juuri lastenkasvatukseen nähden. Hänen ajatuksensa ovat siksi huomattavia, että jokaisen kasvattajan välttämättä pitäisi ottaa itse niistä selvää. Ellen Keyn käsitys kouluihanteesta on kerrassaan vastakkainen kaikelle, mihin me olemme tottuneet. Ja kuitenkin hänen rohkeat sanansa vetoovat meidän omaan totuus- ja oikeustajuntaamme ja rintaamme syttyy palava into ja halu nähdä nämä ihanteet toteutettuina. Sillä surkuteltava on todellakin nykyajan koululaitos perustuksiaan myöten. Vielä ovat voimat heikot olevia oloja muuttamaan, mutta voima ei riipu lainlaadinnasta vaan ajatuksesta. Ajatelkaamme, niin ajatuksillamme kerran luomme koulun, jossa vallitsee vapaus, rehellisyys, tosi työinto ja oikea opetustapa.

I. A. Heikel: *Sivistysolot Suomessa 17:nnellä vuosisadalla.* Suomennos. Osuuskunta Väinämöisen kustannuksella. Sujuvasti kirjotettu, valaiseva teos, joka täyttää tuntuvan aukon kotimaamme historiaa käsittelevässä suomenkielisessä kirjallisuudessa.

A. H. Fried: *Nykyaikainen rauhanliike.* Suomennos saksasta. Os. Väinämöisen kustannuksella. Kirja antaa seikkaperäisen kuvan rau-

hanliikkeen nykyisestä tilasta ja luo samalla lyhyen yleiskatsauksen rauhanliikkeen aikaisempiin vaiheisiin aina vuoteen 1095 j. Kr., jolloin Clermontin kirkolliskokouksessa julistettiin kuuluisa Treuga Dei (Jumalan rauha). Rauhanliike taas vaatii osakseen vakavaa huomiota ei ainoastaan sen oleellisten tulosten takia, joita ei enää voi kieltää, vaan myöskin sen kauaksi ulottuvain pyrkimysten takia. Sen aatteet ovat levinneet nykyään kautta koko maailman ja muodostavat nykyaikaisessa kansain elämässä tekijän, jolla on hyvinkin tärkeä merkitys. Kirjan tekijä on nykyajan tunnetuimpia rauhanliikkeen työmiehiä.

Matilde Serao: *Korkokeinottelua*. Suomennos italiankielestä. Os. Väinämöisen kustannuksella. Erinomaisen vaikuttavasti kirjotettu kuvaus Italian rahakeinottelijoista. Tekijää pidetään ei ainoastaan Italian nykyisin tunnetuimpana ja luetuimpana kirjailijattarena, vaan yhtenä nykyisen maailmankirjallisuuden huomatuimpana naisnimenä.

KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA.

Toimitus vastaa kirjallisesti tehtyihin kysymyksiin.

128 Kysymys. A. M. Oletan, että ihminen iankaikkisuusolentona on osa alkusyystä, kipinä jumalasta, s. o. olemme jumalan poikia. Kerran olemme näin ollen kaikki olleet jumaluudessa, ykseydessä, jonka ulkopuolella ei ole mitään ollut. Mikä on ollut tarkotuksena ja syynä siihen, että jumalasta on hajautunut sirpaleita, muodostaen personallisia olioita, jotka ainakin näennäisesti erillään kiertelevät mailmankaikkeudessa? Onko niin tapahtunut kehityksen vuoksi? Ja onko siis väite, että jumala on täydellinen ja muuttumaton, väärä, koska kerran osaset siitä ovat kehityksenlain alaisia? Kenen asettamien lakien mukaan ja mitä päämäärää kohden kehitys kulkee? Mikä olisi estänyt jumalan kehittymästä ykseytenä? Tai voiko ollenkan selittää tai olettaa, että ihmissielu osana iankaikkisesta jumalasta, tehtyään kiertomatkan yksilönä, kerran samaan jumaluuteen yhtyy. Ellei, mistä sitten se on alkuisin, ja mikä sen päämäärä?

Vastaus. Epäilemättä ihminen on „jumalan poika“ juuri siinä merkityksessä, että hän on jumalallinen syntyperältään. Mutta hän ei ole siitä itsetietoinen ja hänen „aineesenastumisensa“ tarkotus on kehittyä siitä tietoiseksi. Kun hän saavuttaa jumaltietoisuuden, jota kutsutaan „yhtymiseksi jumalaan“, ei tämä suinkaan merkitse, että hänelle alkaa „iankaikkinen työttömyys“. Päinvastoin hänen oikea elämänsä silloin vasta alkaa. Silloin vasta hän toden teolla voi ryhtyä ottamaan osaa suureen jumalalliseen työhön maailmankaikkeudessa, josta työstä meillä vielä on vain hämäriä aavistuksia. Koko henkinen maailma on täynnä tämmöisiä „vapautettuja“ olentoja, enkeleitä, valtoja, herroja ja jumalia. Ne alati kehittyvät, saaden yhä suurempia ja vastuunalaisempia töitä osakseen, mutta siitä jumaluudesta, siitä salaisuuksien salaisuudesta, joka on kaiken alku ja kaiken takana, emme mitään tiedä. Järkemme sanoo meille, että se jumaluus on muuttumaton, täydellinen ja iankaikkinen, mutta kuka on niin huimapäinen, että hän luulisi voivansa ratkaista sen arvotuksen?

129 Kysymys. P. R. Mikähän siinä lienee, että muutamien ihmisten läsnäolo — tai olkootpa he vaikka etäällä — on minulle kovin mieluisa, toisten taas en voi sietää? Ja se on aivan yhdellä lailla tuntemattomien kuin tunnettujenkin seurassa.

Vastaus. Syy on astrali- eli tunneruumiissa, joka on siksi kehittynyt, että ulkokohtaisia aistimuksia voi senkin välityksellä nousta tajuntaan. Fyysillinen vastaavaisuus: fyysillinen ruumis „pitää" esim. yhdestä ruoasta, toisesta ei. Samaten astraliruumis „pitää" yhden ihmisen tunnemaailmasta, mutta inhoaa toisen. Ihmisen henkinen tehtävä on vapautua kaikenlaisten aistimusten ylivallasta.

130 Kysymys. P. R. Kuinka on avioliitto-, erittäin sukupuoli- ja rakkausasioissa, jos toinen tahtoo toisin kuin toinen? Onko heidän alistuttava toistensa tahdon alle vai onko omantunnon ääntä kuultava?

Vastaus. Avioliittoon mennyt on sydämessään luvannut rakastaa ja palvella toista. Jolleivät puolisot sitä jaksa tehdä, on avioliitto onneton. Rakkaus muuttuu sorroksi ja orjuudeksi. Mutta sortoon ei kellään ole oikeutta eikä orjuuteen velvollisuutta. Ihminen on aina sisäisesti vapaa ja hänellä on oikeus kieltäytyä olemasta orja. Hän noudattaa silloin omantunnon ääntä ja ottaa päällensä suuremman edesvastuun, mutta kehittyy myös nopeammin.

131 Kysymys. A. O. Miten voin saada täyden varmuuden siitä, mitä teosofia opettaa?

Vastaus. Tarkotatteko selvää käsitystä teosofisista opeista vaiko omaan tietoon ja näkemykseen perustuvaa varmuutta? Edellinen saavutetaan ahkerasti tutkimalla ja lukemalla teosofista kirjallisuutta, jälkimäinen on niille harvoille suotu, jotka jaksavat ja uskaltavat kulkea „kaitaa tietä" jumalan valtakuntaan. Edellistä seuraa sisäinen vakaumus siitä, että teosofiset pää-opit ovat tosia, jälkimäistä seuraa tieto.

132 Kysymys. Hj. K. Onko kertomusta viimeisestä tuomiosta (Matt. ev. 25: 31—46) pidettävä vertauksena ja mikä siinä tapauksessa sen selitys on?

Vastaus. Kertomuksella voi olla useampia merkityksiä, mutta yksi on tämä: tulee aika ihmiskunnan historiassa, jolloin yleinen kehitys on siksi edistynyt ja ulkonaiset olot muuttuneet niin täydellisiksi, että ainoastaan ne ihmissielut, joissa veljesrakkaus on korkeimpana voimana, kykenevät seuraamaan mukana. Muut sielut, jotka vielä ovat itsekkäitä ja siis tietämättömiä, erotetaan pois ihmiskunnasta. He saavat jäädä odottamaan jotain toista maailmaa ja toista ihmiskuntaa jatkaakseen kehitystään, aivan samalla tavalla kuin luokalle jääneet oppilaat koulussa eivät siirry toveriensa kanssa ylemmälle luokalle, vaan jäävät vieläkin vuodeksi entiselle alemmalle.

133 Kysymys. J. L. Minä hetkenä jälleensyntyvä ihminen yhtyy uuteen ruumiisensa? tapahtuuko se sikiötilassa vaiko lapsen syntyessä?

Vastaus. Jälleensyntyvä sielu on sidottu ruumiisen jo siittäessä, vaikka kuluu vuosia (tavallisesti seitsemän) lapsen syntymisen jälkeen, ennenkuin minuus uudessa ruumiissaan heijastuu personallisena minä-tajuntana.

134 Kysymys. A. N. Onko Teosofisella Seuralla kiertävää luennoitsijaa ja millä ehdoilla hän on saatavissa?

Vastaus. Ei ole tätä nykyä. Kun V. Palomaa v. 1906—1907 oli kiertävänä puhujana, saattoi hänet tilata ilmankin maksuehtoja. Tietysti oli parempi, jos paikkakuntalaiset saattoivat ottaa osaa kustannuksiin, mutta välistä pidettiin esitelmä oudolla paikalla, jolloin ei pääsymaksuakaan katsottu sopivaksi ottaa.

135 Kysymys. H. K. Mitä tarkoittaa Jeesus sanoilla „hyvä paimen antaa henkensä lammasten edestä" ja „panen henkeni lammasten edestä" (Joh. X, 11 ja 15)?

Vastaus. Jeesus puhuu tietysti Kristuksesta, ei omasta personastaan. Ja kuka Kristus on? Se on „Kristus meissä", jumalan voima ihmisessä, âtmâ-buddhi, veljesrakkaus ja totuuden näkemys. Asettakaa esim. sana „veljesrakkaus" minä-sanan paikalle, niin ymmärrätte. „Veljesrakkaus on totinen ovi" j. n. e.

136 Kysymys. A. P. Kumpiko on parempi, koettaa väkivallalla kuolettaa ja voittaa himojaan vaiko lempeällä, puhtaalla ja vakaalla ajattelemisella?

Vastaus. Epäilemättä jälkimäinen keino. Väkivalta viepi itsensä kiduttamiseen, sisäinen puhdistustyö taas varmasti voittoon, joskin matkan varrella tapahtuu lankeemuksia.

137 Kysymys. J. A. Jos meidän ruumiimme ei tottele omantunnon, todellisen minämme ääntä, vaan tekee väärin eli pahaa, niin miksikä Jumala tuomitsee meidät kärsimään kuoleman jälkeen astralitasolla tottelemattoman fyysillisen ruumiimme takia ja vielä rankaisee sitä viatonta personaa, johon jumalminämme jälleensyntyy?

Vastaus. Luulen että kysyjä panee liian paljon painoa todellisen minämme „viattomuuteen". On kyllä totta, että jumalminämme tahtoo ainoastaan hyvää, mutta se pääsee itsetajuiseen tietoon tästä hyvästä kehityksen avulla, jonka tähden se ainemaailmaan on astunut ja herättänyt ruumiissa personallisen tajunnan. Tämä personallinen tajunta voi tahtoa pahaakin, ensin tietämättään, sitten tietoisesti. Mutta miksi ei varsinainen minä olisi vastuunalainen oman heijastuksensa teoista? Tietenkin se on. Ja millä keinoin personatajunta kasvatetaan pois pahasta? Kärsimyksen avulla! Jos minä teen vastoin omaatuntoani, osotan tällä, etten vielä totisesti usko siihen hyvään, jota omatuntoni aavistaa ja neuvoo. Ja kuinka silloin tuohon uskoon pääsisin muutoin kuin kärsimällä seuraukset pahoista teoistani?

TIEN VARRELTA.

T. S. palveleva veljistö. Tämä presidenttimme äsken perustama järjestö on herättänyt suurta mieltymystä Intian teosofeissa. Useita veljistöön kuuluvia „liittoja" on jo muodostettu ja toisia suunnitellaan. Niillä on tietysti intialainen leima ja ne soveltuvat intialaisiin oloihin, mutta toivottavasti esimerkkiä pian noudatetaan muuallakin. Niinpä on perustettu liittoja kansallista kasvatusta varten, tyttöjen kasvatusta varten, ennenaikaisten avioliittojen poistamiseksi, ulkomailla matkustamisen edistämiseksi, islam'in viisautta käsittelevien teosten kääntämistä ja julkaise-

mista varten y. m. Liittoja kirjallista ja sanomalehtityötä varten, eläinten suojelukseksi, hindulaisten ja muhamettilaisten eläinuhrien poistamiseksi suunnitellaan. Erityistä huomiota ansaitsee *League of Aesculapius* niminen liitto, jonka tarkotuksena on „tutkia terveydellisiä lakeja ja levittää terveysopillisia tietoja tietämättömien kesken; oppia „ensi apua" eli keinoja hengen pelastamiseksi hätätilassa; perustaa ja tarkastaa vapaita rohtoloita". Tästä näkyy, että teosofit alkavat tulla „käytännöllisiksi", joka tietysti tapahtuu niin pian kuin teosofinen maailmankatsomus on saanut vahvan jalansijan jossain maassa. Mitä nyt voimme sanoa Suomesta? Olemme vakuutetut siitä, että ennemmin tai myöhemmin täälläkin tullaan muodostamaan erilaisia liittoja, meidän oloihin sovellettuja. Onpa meillä mielessämme jo joitakuita. Mainitsemme tuumamme tässä, että lukijamme voisivat niitä pohtia ja itse puolestaan keksiä uusia suunnitelmia. Toimitus on kiitollinen kaikista kirjallisista ehdotuksista, jotka tavalla tai toisella vastaavat kysymykseen: mitä teosofit Suomessa voisivat tehdä?

Teosofisia työaloja. Meidän tulevaisuussuunnitelmamme on, että perustettaisiin seuraavia liittoja: 1) *Siirtola-liitto*, joka rajottuisi T. S:n jäseniin ja jonka tarkotuksena olisi, että kaupunkilaislooshien jäsenet joko vuokraisivat asuntonsa samassa talossa tai rakentaisivat, jos mahdollista, oman talon, tai vielä paremmin asettuisivat kaikki asumaan yhdessä yhteisellä maalla lähellä kaupunkia, josta heidän olisi helppo päästä töihinsä kaupunkiin. Näissä maasiirtoloissa olisi joka perheellä oma asuinrakennuksensa ja puutarhansa, mutta ateriat, ainakin päivällinen, syötäisiin yhdessä erityisessä ruokalassa. Looshilla olisi oma kokoushuone, kirjasto j. n. e. Tämmöinen tuuma tuntuu monen mielestä mahdottomalta toteuttaa — „eihän päästä minnekkään ilman rahaa". Totta kyllä, mutta vielä varmempi on, että jos ei ole lujaa tahtoa ja halua, niin ei ole rahasta mitään hyötyä, vaikka sitä olisi kuinka paljon. Mutta kun tahto on, kun ihanne on, silloin tulee raha ja kaikki mitä ihanteen toteuttamiseen vaaditaan. 2) Samanlainen *Aesculapius-liitto* kuin edellämainittu intialainen. Tämän tarkotuksena voisi erityisesti olla levittää tietoa fyysillisestä puhtaudesta kodissa, raittiin ilman tärkeydestä, lämpimien ja vedosta vapaiden suojien välttämättömyydestä y. m. ja käytännöllisesti auttaa ja ohjata tietämättömiä näissä asioissa. 3) Henkinen *Auttaja-liitto*, johka tarkotuksena olisi ajatuksen voimalla puhdistaa kansamme henkistä ilmapiiriä.

Avustajain liitto. Muuan tuuma on jo valmiina. Vuosikokouksessa maaliskuun 16 p:nä lausuttiin toivomus, että Suomalaisen Osaston hallinto koettaisi taas panna toimeen esitelmiä maaseudulla. Hallinto on asiaa pohtinut, ja koska on suotava, että propagandatyötä teosofisten aatteiden puolesta tehdään niin paljon kuin mahdollista, ja työntekijöitä kyllä on, mutta ei varoja, on hallinto päättänyt turvautua seuraavaan keinoon varojen hankkimiseksi. Perustetaan vapaaehtoinen avustajain liitto. Liiton jäseneksi voi päästä jokainen, joka ennen elokuun 1 päivää ilmottautuu T. S:n ylisihteerille. Jäseneksi liitytään vähintäin kahdeksitoista kuukaudeksi ja jäsenen tehtävänä on rahallisesti avustaa teosofista liikettä. Avustus tapahtuu seuraavasti: jokainen jäsen saa hallinnolta erityisen säästölaatikon, johon hän joka päivä (mikäli mahdollista samaan aikaan) laskee rahan — suuremman tai pienemmän, mutta vähintäin viiden pennin rahan, samalla ajatellen avustuksen tarkotusta. Jos tähän liittoon tulee sata jäsentä, tekee heidän avustuksensa kuukausittain ainakin 150 markkaa. Ennenkuin 50 jäsentä ilmaantuu, ei liittoa laisinkaan perusteta. Mutta jos ennen elokuun 1 p:ää on riittävä määrä jäseniä ilmaantunut, ryhdytään

toimeen syyskuun 1 p:nä ja annetaan tarkempia tietoja aikakauskirjamme elokuun numerossa. Huom.! Tähän liittoon voi ken tahansa ruveta jäseneksi, mutta hallinnon kehotus kohtaa etupäässä T: S:n jäseniä.

Suomalaisen Osaston ensimäinen vuosikertomus. Tämä kirja on nyt valmistunut suomen kielellä ja on lähetetty maksutta T. S:n jäsenille (ruotsiksi se myös piakkoin valmistuu ja lähetetään T. S:n ruotsia puhuville jäsenille). Kirja sisältää selonteon sekä virallisesta vuosikokouksesta että vuosijuhlasta esitelmineen. Ylisihteerin pitkä ja valaiseva vuosikertomus sekä katsaus teosofisen liikkeen historiaan Suomessa on kirjan tärkein ja mieltäkiinnittävin osa. Koska kirja voi huvittaa muitakin kuin T. S:n jäseniä, on hallinto päättänyt myydä neljä sataa kappaletta „Tietäjän" lukijoille. Hinta on Suomessa rahtivapaasti 2 markkaa ja Amerikassa 50 centtiä. Kirja tilataan Teosofisesta Kirjakaupasta ja Kustannusliikkeestä, Helsinki. Kaikki tulot lankeavat Teosofiselle Seuralle.

T. S:n vuosimaksut. Hallinto pyytää huomauttaa, että ne irtojäsenet, jotka eivät vielä ole suorittaneet vuosimaksuaan (3: —) Suomalaiselle Osastolle, tekisivät sen viimeistään kesäkuun ajalla, muuten rahat sääntöjen 22 §:n mukaan peritään postietuannin kautta asianomaisten kustannuksella. Vuosimaksu lähetetään Suomalaisen Osaston rahastonhoitajalle, herra F. A. Johansson, Helsinki, Mikonkatu 11 (kesäkuun 1 p:stä Korkeavuorenkatu 45).

Uusi osote. Teosofisen Seuran, Teosofisen Kirjakaupan ja Kustannusliikkeen ynnä Teosofisen Kirjaston osote Helsingissä tulee kesäkuun 1 p:stä lähtien olemaan *Korkeavuorenkatu 45.*

„Tietäjä". Tämä numeromme on kaksoisnumero. Kesäkuussa ei ilmesty „Tietäjää" eikä liioin heinäkuussa, sillä elokuussa ilmestyy taas kaksoisnumero. „Tietäjälläkin" on täten kesäloma.

Elokuun numero. Ensi kaksoisnumeromme tulee sisältämään useampia merkillisiä kirjotuksia: C. W. Leadbeaterin kirjotuksen „Suhteestamme lapsiin", ensimäisen osan Aatteen uudesta sarjasta „Miksi uskon teosofiaan?" seikkaperäisen selonteon Mr. A. V. Peters'in selvänäköisyyskokeista Teosofisessa Seurassa Helsingissä, mahdollisesti insinööri Krohn'in ja ehkä myös Uranielinkirjottaman artikkelin astrologiasta, V. H. V:n kirjotuksen „Ristin ihme", selonteon englantilaisesta „Samurai-liitosta" y. m.

Uusia teosofisia kirjoja. Piakkoin valmistuu Annie Besantin erinomaisen valaiseva teos „Kristinuskon salainen puoli". Hinta Smk. 4: —, sid. 5: —. Tilauksia vastaanotetaan nyt jo.

Ennen pitkää ilmestyy myös H. P. Blavatskyn „Hiljaisuuden ääni", teosofisen kirjallisuuden ehkä kallein helmi.

Teosofinen Kustannusliike on ottanut huomioonsa „Tietäjän" viime numerossa lausumamme ehdotuksen kaunokirjallisuuden suhteen ja aikoo painosta julkaista aluksi „Valkoisen lootoskukan tarinan" ja „Zanonin". Viimemainittu Bulwer Lyttonin ihmeellinen romaani, joka kirjotettiin v. 1842, mutta on peräti teosofis-salatieteellinen kertomus valkoisen maagikon eli tietäjäihmisen elämän vaiheista, alkaa ilmestyä kaksoisvihkoissa, joista ensimäinen kesäkuussa. Kaksoisvihkon hinta on 50 p:iä, ja tämä Teosofisen Kustannusliikkeen uusi hanke on varmaan saavuttava suuren menestyksen. Kaksoisvihkoja tulee yhteensä noin 12.

Ajan merkki. Helsingin psyykkisessä seurassa piti äskettäin insinööri L. Krohn esitelmän ruotsiksi astrologiasta ja sama esitelmä on sittemmin ollut painettuna Argus-nimisessä viikkolehdessä.

Sukupuoliasiain salaisuudet. Kustannusliike Vellamon Kustannuksella (Helsinki. Aleksanterink. 13) ilmestyy näinä päivinä Veikko Palomaan kirjottama uusi teos „Rakkaus ja lempi sekä silmäys sukupuoliasiain salaisuuksiin". Tekijä koskettelee tässä kirjassaan samoja asioita kuin v. 1905 ilmestyneessä teoksessaan „Sukupuoliasia järjen ja hengen kannalta". Hinta on Smk. 1: 25.

Helsingin teosofiset luennot. Ruotsinkielinen luentokausi loppui huhtikuun viimeisenä sunnuntaina ja suomenkielinen loppuu toukokuun 31 p:nä „pitkällä luennolla". Pääsymaksu tähän luentoon on 50 p:iä.

Englantilainen selvänäkijä Helsingissä. Helsingin Psyykkisen Seuran kutsusta vieraili täällä klärvoajantinen mediumi Mr. Alfred V. Peters kahden viikon ajan antaen seuralle kahdeksan istuntoa. Koska Mr. Peters oli vanha tuttu „Omantunnon" lukijoille, jonka palstoilla hän v. 1905 ja 1906 teki selkoa elämänvaiheistaan, järjestettiin myös kolme istuntoa Teosofisen Seuran jäsenille. Psyykkisistä istunnoista tehnee Psyykkinen Seura selkoa erityisessä kirjasessa, teosofisista tulee „Tietäjän" elokuunnumero sisältämään seikkaperäisen referaatin. Mr. Petersin vilpitön ja vaatimaton esiintyminen herätti paljon mieltymystä ja hänen useinkin hämmästyttävät kokeensa panivat varmaan monen epäilijän ajattelemaan. Teosofit ennakolta uskoivat näiden asioiden todenperäisyyteen, mutta mieleenjäävä muisto kaikilla läsnäolijoilla epäilemättä on teosofisista istunnoista. Olihan se harvinainen tilaisuus saada omin silmin nähdä jotain semmoista, jota tosin ei ole epäillyt, mutta ehkei liioin kokemuksesta tiennyt. Syrjäiset ovat luultavasti taas sekottaneet yhteen teosofian ja spiritismin, mutta minkä sille voi? Mr. Peters oli itse erittyin mieltynyt Suomen teosofeihin. Ensimäisessä teosofi-istunnossa vallitsi tunnelma, joka saattoi Mr. Petersin melkein haltioihinsa. „Jos teosofit joka paikassa Suomessa ovat samanlaisia kuin täällä Helsingissä", hän lausui seansin loputtua, „silloin teosofinen liike leviää teillä valkean nopeudella."

Ylisihteerin matkat. Suom. Osaston ylisihteeri kävi Turussa pääsiäispyhinä ja piti siellä kaksi luentoa suomen- ja kaksi ruotsin kielellä. Turkuun perustettiin silloin myös ruotsinkielinen looshi nimeltä „Auroora". Osastossamme on tätä nykyä 12 looshia.

Paikallisyhdistysten toiminta huhtikuulla 1908. Seuraavat looshit ovat kertoneet Tietäjälle toiminnastaan:

Sampo Viipurissa. 5 p:nä: Juho Leino teki selvää Saksanmatkastaan kertoen käynnistään teosofisessa looshissa Berlinissä sekä saksalaisen teosofisen liikkeen johtajasta, t:ri Rud. Steineristä ja hänen opetustavastaan. Sen jälkeen luettiin Pekka Ervastin esitelmä: „Mitä on henkinen elämä ja kuinka voimme sitä itsessämme kehittää?" — *12 p:nä:* Valfr. Suhonen luki suomennoksen J. Bergmanin kirjottamasta Giordano Brunon elämäkerrasta. — *19 p:nä*: Juho Leino luki kirjottamansa esityksen aineesta: „Muutamia mietteitä henkisen kehityksen käytännöllisyydestä jokapäiväisessä elämässä." — *26 p:nä:* Valfr. Suhonen luki suomentamansa esityksen Annie Besantin esitelmästä: „Mikä on luonteenomaista teosofille?" — Luetun johdosta on tavallisesti keskusteltu ja koeteltu selvitellä käsitteitä.

Kalervo Oulunkylässä. Viikkokokous 7 p:nä muodostui juhlatilaisuudeksi. Vietettiinhän erojaisjuhlaa. Paikkakunnalta poismatkustuksen tähden erosi pienestä yhdistyksestämme 5 jäsentä: J. Tukiainen puo-

lisoineen Joensuuhun, K. Lindgren puolisoineen Lappilaan ja E. Happonen Helsinkiin. Tilaisuuteen oli saapunut vieraitakin, m. m. ylisihteerimme Pekka Ervast. Ylisihteeri puhui „Rakkaudesta" ja miten se sieluissamme ilmenee. Sitten kukin hyvästi jättäessään puki ajatuksensa pieneen erojaispuheesen. Kaihoisan juhlalliselta tuntui kokous. — Sen jälkeen on niinkuin ennenkin, joka viikko pidetty kokouksia. On ollut yhteisesti mediteerattavana joku aine, josta sitte kokouksessa on kukin kertonut havaintojaan. 21 pnä pidetyssä kokouksessa pyysi Martti Humu eroa puheenjohtajatoimestaan. Se myönnettiin ja tilalle valittiin E. Turunen. Näin on tämä pienoinen ryhmä työskennellyt kuluneen kuun ajalla. Totisesti kasvattavaa ja ihanaa on työ jumalallisen totuuden tietoon pyrkivällä sielulla, muokatessaan sydäntään Jumalan hengen asuttavaksi.

Sarastus Nokialla. Maaliskuun ajalla oli kaksi kokousta. Kokouksessa 8 pnä annettiin esimiehen toimeksi tervehdys- ja onnittelukirjeen lähettäminen T. S. Suomalaisen Osaston vuosikokoukselle. Luettiin „Teosofian avainta" ja keskusteltiin luetun johdosta. 22 pnä esimies luki tekemiään käännöksiä eräästä ruotsalaisesta teoksesta. Luettiin yhdistyksen kirjotettu „Sarastus"-lehti. Luettiin „Teosofian avainta", kuten edellisessä kokouksessa ja siitä keskusteltiin. Huhtikuun ajalla oli yksi kokous 19 pnä. Luettiin yhdistyksen kirjotettu lehti „Sarastus". Jotkut jäsenet herättivät keskustelukysymyksiä ja niistä keskusteltiin vapaata keskustelua.

Teosofia Lahdessa. Teosofinen innostus Lahdessa on lupaava. T. S:n jäseniä on kohta kymmenkunta, vaikkeivät vielä ole muodostuneet looshiksi. Mutta kokouksia on kuitenkin Helsingin vuosikokouksen jälkeen pidetty parikin viikossa. On keskusteltu luonteen kasvatuksesta ja ruoan sekä juoman suhteesta siihen, on luettu kirjaa „Mitä on kuolema?" Rouva Hanna Ruuskanen, joka ensimäisen kokouksen kutsui kokoon, kirjottaa meille: „minä puolestani olen kovin iloinen, että on voitu kokoontua, sillä se on niin rakasta ja elähyttävää, tuntuu kuin jokainen ajattelisi erotessa kokouksesta, että „tällä viikolla koetan enemmän panna teosofiaa käytäntöön elämässäni", vaikkei se niin onnistuisikaan. Ainakin on minulle tullut elämä tärkeäksi."

Teosofia New-Yorkissa. Teosofisen Seuran (Amerikkalaisen Osaston) jäsen, herra Emil Kaarna kirjottaa ylisihteerille New-Yorkin suomalaisista teosofisista olosuhteista seuraavat ilahuttavat uutiset: „Täälläkin ovat teosofiset opetukset saaneet monen kansalaisemme sydämessä vakavan sijansa, josta meidän on etupäässä kiittäminen teitä siellä kotona ja täällä V. Vileniusta, joka on väsymättä lietsonut teosofista henkeä, sekä myynyt kirjoja y. m. — Niinpä olemme, vaikka pienenä joukkona, kokoontuneet melkein säännöllisesti, jo kauemmin kuin kaksi vuotta, joka toisena sunnuntaina keskustelemaan ja tutkimaan elämän kysymyksistä teosofisessa hengessä. Ensin nämät kokouksemme olivat enemmän kuin yksityistä laatua, tuttavapiirin kesken, mutta tämän talven ajalla olemme jo uskaltaneet pitää 7 julkista esitelmää teosofiasta, joita kuulemassa on ollut usein täydet huoneet väkeä.

Olisimme niin mielellämme yhtyneet loosheina T. S. Suomalaiseen Osastoon jos se olisi ollut mahdollista, mutta näinkin ollen olemme kuin Suomalaisen Osaston looshi, vaikka virallisuutta puuttuu. Iloitsemme teidän menestyksestänne ja koetamme ainakin ajatuksillamme auttaa ja olla kuin veljet samassa työssä."

Tähtien sanomat. Sepharial huomautti viime kesänä Saturnuksen ja Jupiterin yhtymisestä Kauriin merkin 14 asteessa marraskuussa 1901,

lausuen sen mielipiteen, että v. 1915 ja 1916, kun Saturnus astuu mainitun asteen vastakohtaan, tulevat olemaan kriitillisiä niille maille jotka ovat Kauriin merkin alaisina. Ehkä voisimme lievässä muodossa lausua saman huhtikuusta 1909, jolloin Saturnus on neliöasemassa mainittuun pisteesen. Viime tammikuun lopussa Uranus kosketteli tätä arkaa paikkaa ja silloinhan tapahtui yhtä ja toista maassamme (ilkitöitä). Tulevan heinäkuun lopulla ja elokuun alussa Uranus on taas samassa asemassa.

Uusikuu 2 p. helmikuuta oli todellakin uhkaava, sillä Helsingissä sijaitsi Uranus silloin juuri keskitaivaalla, sitä vastakkain oli Neptunus ja molempiin neliössä oli Mars. Vähä ennen seuraavaa täysikuuta kenraalikuvernöörimme erosi — aivan astrologisten sääntöjen mukaan. Uudella kuulla 1 p. huhtikuuta Uranus oli taas keskitaivaalla Helsingissä, Neptunus vastakkain sekä aurinko ja kuu neliössä molempiin. Tällä kertaa ei kestänyt kuin viisi päivää ja eduskuntamme oli hajotettu. Uranuksen neliö aurinkoon tuli näet täsmälliseksi yöllä 6 ja 7 p. välillä.

Uuden eduskunnan vaalien aikana ovat aurinko ja Saturnus neliössä, ja ensi istunnon aikana ovat ne kolmio-aspektissa, joten näyttää niinkuin *vanha* Saturnus olisi tekemisissä uuden eduskuntamme kanssa.

Minua on kehotettu kirjottamaan jotain käytännöllistä astrologiasta. Olen ajatellut vähäsen selitellä jokapäiväisiä aspekteja ja planeettatunteja, joidenka avulla jokainen voisi vähäsen kokeilla tähtien vaikutusta jokapäiväisessä elämässä. Tahtoisin kumminkin edeltäpäin kuulla missä määrin „Tietäjän“ lukijoille lienee harrastusta asiaan, ennenkuin ryhdyn työlääseen toimeen. Voitte kirjeellisesti (postikortilla) lausua mielipiteenne allekirjottaneelle, os. Kouvola. (Uraniel.)

T. S:n jäsenet huom.! Vuosikokouksen pöytäkirjat lähetetään loosheille yhteisesti, joten jokainen jäsen periköön omansa yhdistyksen puheenjohtajalta. Helsingin Kalevalan ja Atran jäsenet käyköot hakemassa kirjansa Teos. Kirj. ja Kust.:stä, Mikonk. 11 (kesäkuusta Korkeavuorenk. 45).

Mitä on synti? Tähän kysymykseen vastaa Mr. Leabeater amerikkalaisen *The Theosophic Messenger*'in toukokuun numerossa seuraavasti: „Siinä merkityksessä, jossa tätä sanaa tavallisesti käytetään, voidaan sanoa, että synti on teologisen mielikuvituksen sepitys. Yleisesti arvellaan, että se merkitsee jumalallisen lain tahallista rikkomista — jollakin teolla, minkä tekijä tietää vääräksi. On sangen epätietoista, tapahtuuko milloinkaan tällainen ilmiö. Melkein kaikissa ajateltavissa tapauksissa rikkoo ihminen lain tietämättömyyden tai huolimattomuuden kautta eikä itsetietoisesta aikomuksesta. Kun ihminen kerran tuntee ja näkee Jumalan tarkotuksen, toimii hän vastustamattomasti sopusoinnussa sen mukaan, kahdesta syystä: varhemmalla asteella sentähden että hän näkee kerrassaa typeräksi ja turhaksi tehdä toisin, ja myöhemmin sentähden että hän nähdessään päämäärän kirkkauden ja kauneuden ei voi muuta kuin heittäytyä sitä toteuttamaan kaikilla sydämensä ja sielunsa voimilla. Yksi pahimpia niistä monista vääristä käsityksistä, jotka olemme pimeiltä ajoilta perineet, on se aate, että niin kutsuttu synti on jotain luonnotonta, joka vaatii rangaistusta ja ankaraa vainoa, vaikka se todellisuudessa on tulosta tietämättömyyden tilasta, johon voidaan vaikuttaa ainoastaan valistuksella ja kasvatuksella. Tätä vastaan väitetään ehkä, että me jokapäiväisessä elämässä alituisesti näemme ihmisten tekevän mitä he tietävät vääräksi, mutta nämä sanat eivät pidä paikkaansa. Ihmiset tekevät mitä he ovat *kuulleet* vääräksi sanottavan, joka on aivan toinen asia. Jos ihminen totisesti *tietää*, että joku teko on väärä ja että siitä ehdottomasti johtuu pahoja seurauksia, varoo hän sitä tekemästä. Ihminen *tietää*, että tuli häntä polttaa,

sentähden hän ei siihen pistä kättänsä. Hänelle on *kerrottu*, että helvetintuli polttaa häntä seurauksena jostakin teosta — sanokaamme esim. kortinpeluusta pyhäpäivänä — mutta hän ei todella tiedä sitä ja sentähden, kun hän tuntee halua pelaamaan korttia, tekee hän niin huolimatta uhkaavista seurauksista. Voidaan huomata, että jokainen väärin tekevä todistaa itselleen väärän teon oikeaksi sitä tehdessään, vaikkapa hän jälkeenpäin kylmäverisesti ajattelisi siitä mitä tahansa. Siis sanon, että synti, niinkuin sitä tavallisesti käsitetään, on teologisen mielikuvituksen keksintö; todellisuudessa on vain onneton tietämättömyyden tila, joka usein johtaa Jumalallisen Lain loukkaamiseen. Tätä tietämättömyyttä on velvollisuutemme koettaa poistaa teosofian valolla."

Teosofisia aikakauskirjoja. Ulkomaalainen aikakauskirjallisuus, joka käsittelee teosofisia ja sen sukuisia kysymyksiä, on ylen rikas. On puhtaasti teosofisia aikakauskirjoja — niitäkin eri väriä —, on yliaistillisia tutkimuksia käsitteleviä — toiset jyrkästi tieteellisiä, toiset okkultismiin tai spiritismiin vivahtavia, on lehtiä, jotka ovat omistetut „uudelle ajatukselle" (New Thought) sen filosofisissa, uskonnollisissa ja käytännöllisissä ilmausmuodoissa, on spiritistisiä ja astrologisia, on luonnonmukaista elämää saarnaavia y. m. aikakauskirjoja. „Oikeauskoisesti" teosofisista aikakauskirjoista tahdomme mainita seuraavat:

The Theosophist, toim. Annie Besant, P. T. S. Adyar, Madras, India. Hinta vuodessa Smk. 18: —.

The Theosophical Review, toim. G. R. S. Mead. 161 New Bond Street, London, W., England. Vuosikerran hinta Smk. 18: —.

Theosophy in India, toim. Upendranath Basu ja Marian Judson. Benares, India. Vk. Smk. 6: —.

The Theosophic Messenger, toim. Harriet T. Felix. 4 Ritchie Place, Chicago, Ill., U. S. A.

La Revue Théosophique, toim. D. A. Courmes. 59, Avenue de Labourdonnais, Paris, France. Vk. Smk. 16: 20.

Lucifer-Gnosis, toim. Rudolf Steiner. 17, Motzstrasse, Berlin W. Vk. Smk. 16: 20.

Teosofisk Tidskrift, Engelbrektsgatan 7, Stockholm, Sverige. Vk. Smk. 5: —.

Вѣстникъ Теософій, toim. Anna Kamenskaja. Кабинетская 7, кв. 1, С.-Петербургъ. Vk. 4 ruplaa.

Theosophy in Australasia, toim. W. G. John. Hoskins' Buildings, Spring St., Sydney, Australia. Vk. Smk. 9: —.

Theosophy in New-Zealand, toim. C. W. Sanders. His Majesty's Arcade, Auckland, New-Zealand. Vk. Smk. 6: —.

Ja vielä muita englannin-, ranskan-, italian-, espanjan-, hollannin-, bulgarian-, böhmin y. m. kielisiä. „Tietäjä" vaihtaa numeroita useiden kanssa.

Arvoisat „Tietäjän" tilaajat. Pyydämme anteeksi, että tämä numero erinäisten syitten takia on pari viikkoa myöhästynyt. Vika on yksinomaan toimituksen.

Älä pelkää elämää äläkä kuoloa,
Kumpikin on Jumaluuden Henkäystä.
Älä pelkää voittoa äläkä tappiota,
Sillä voitto on oleva veljesi ja tappio on vain keventävä taakkaasi.
Älä pelkää elämän mysterioita,
Sillä nuo mysteriot ovat vain oman Olemuksesi Syvyyksiä
Ja niiden kaikkien avain on Rakkaus.
Älä pelkää orjantappuroita tielläsi,
Sillä ne vain suojelevat sydämesi kukkasia.
Älä pelkää surua äläkä taistelua,
Sillä Ristiä ympäröi Voiton Kruunu.
Älä pelkää mitään, joka sinut yhdistää veljiisi, älä mitään, joka sinut saattaa ymmärtämään ja auttamaan heikompiasi.
Vaan silmäsi Korkeimpaan kiinnitettynä,
Kulje eteenpäin Kohtalon Tietä,
Kunnes Ulkonainen tulee Sisäiseksi
Ja Luonnon erisointuiset äänet sulautuvat yhteen suureksi Amen'eksi.

(Suomennos).

Arvoisat „Tietäjän" lukijat!

Kesä- ja heinäkuun aikana ei ilmesty „Tietäjää"; vasta elokuun 15 p:nä saapuu taas luoksenne „Tietäjän" kaksoisnumero.

Kesän aikana siis lukekaa teosofista kirjallisuutta!

Älkää unohtako hankkia itsellenne teosofisia uutuuksia! „Kristinuskon salainen puoli", kirj. Annie Besant, hinta Smk. 4: —, sid. 5: —, ilmestyy piakkoin. Bulwer'in salatieteellinen romaani „Zanoni" alkaa myös kohta ilmestyä vihkoissa. Ja nyt jo on saatavissa „T. S. S. O. Ensimäinen vuosikertomus", joka sisältää jokaiselle teosofille mieltäkiinnittäviä tietoja liikkeen kehityksestä Suomessa ja maksaa 2 mk. rahtivapaasti.

Ja jos teillä ei ole kaikkia vanhoja kirjoja, rientäkää niitä ostamaan! Jokaisen teosofin velvollisuus on omistaa kirjahyllyllään kaikki kustantamamme kirjat.

Sanotaan, että suomalainen ei vielä ole kylliksi sivistynyt ymmärtääkseen hyvän kirjan arvon. Hän ehkä lukee ja lainaa sen jostakin kirjastosta, mutta ei osta sitä. Hän ei „tuhlaa rahojaan" kirjoihin! Niin — mutta kyllä kahviin, tupakkaan j. n. e.!

Teosofit! Osottakaa te, että teillä on korkeammanlaatuisia taipumuksia ja elämänvaatimuksia. Hankkikaa itsellenne kirjoja! Täyteläinen kirjahylly on kodin kaunistus. Koti ilman kirjoja tekee tyhjäsisältöisen, sivistymättömän vaikutuksen.

Emme pyydä, että ostaisitte vain m e i d ä n kirjojamme. Ostakaa kaikkea hyvää kirjallisuutta, niin kasvatatte sieluanne ja älyänne monipuolisesti.

Pyydettäessä lähetämme luettelon teosofisista kirjoista sekä suomen että ruotsinkielellä.

Teosofinen Kirjakauppa ja Kustannusliike, Helsinki.